2025 Yılında ”21 Aralık Türkçe Eğitim Günü” Milli Bayramı Münasebetiyle Düzenlenen ”DİLİMİZ TÜRKÇE” Konulu Şiir Yarışmasına Katılan Lise Öğrencilerinin Şiirleri

Dilimiz Türkçe

Bir gün, göğün en sessiz yerinden
bir çizgi indi dünyaya,
ne ışık, ne gölge; arada bir yerde
duran bir kut gibi.
O çizginin içinden sızan ilk ses
Türkçe'nin unutulmuş yankısıydı.

Ne çocuk sesiydi bu,ne yaşlı bir nefes;
Sonra kelimeler yürüdü taşın,
suyun, rüzgârın arasından.
Her hece bir yarlık taşıdı kendince;
kimsenin vermediği ama herkesin uyduğu bir emir gibi dillere sindi sessizce.

İnsanlar değişti, göçler aktı, dağlar bile yerini unuttu kimi zaman.
Ama Türkçe ateşi sönen bir ocaktan düşmeyen son köz gibi,
hep diri kaldı kendi tüzesinde.
Ne kırılsa tükenirdi, ne çoğalsa savrulurdu;
dengesi vardı uzak çağlardan kalan.

Bir gece, bir yolcu kopuzunun teline dokundu.
Türkçe orada yeniden doğdu:
teldeki acıda, seste saklanan nefeste.
Tınısı uluydu, ama yüksekten değil;
içteki o derin çukurdan gelen bir ulu'luk.

Kendisini anlatmayan, kendisiyle akan bir güç.
Şimdi, zamanın en ince çatlağından sızan bir ırmak gibi hiç durmadan akar Türkçe:
Hafıza kadar eski, gelecek kadar taze.
Kökü görünmez, dallarının gölgesi görünür;
ama dokunan herkes bilir bu sesin ağırlığını.

Ve böyle sürer: Bir hece yere düşer, dünya değişir; bir kelime taşlaşır, yüzyıl susar.
Türkçe, kimsenin hükmetmediği ama
herkesi tutan o derin, o inatçı,
o kadim damar olarak
kendi sessiz yolunda yürür.
Ne bir adım eksik, ne bir an fazla.

1.1 Medine İdrizi
Kalkandelen
Nikola Şteyn Sağlık Lisesi

Dilimiz Türkçe

Ben konuşurken,
Ağzımdan yalnızca bir dil dökülmez;
Yüzyıllar doğrulur usul usul içimde,
Üsküp'ün taş sokaklarından
Dedemin ağır ağır gelen ayak sesleri,
Göç yollarından esen serin bir rüzgâr gibi
Saçlarımın arasından geçer ince bir sızıyla,
bir hüzün izi.
Türkçe…
Bazen annemin fısıldadığı ilk ninni,
Bazen ninemin masalında ısınan kıvılcım ateşi,
Bazen de babamın sakladığı derin bir eski hüzün. Her bir hecesi gönlüme akar usulca, süzülür sessiz sessiz,
Mısralarım, dudaklarımın ucundan süzülen en berrak tebessüm.
Bir ezan sesi kadar narin, bir dua kadar derin,
Kalbimin tam orta yerine çöker bu sükûnet, bu ince serinlik.

Bu dil,
Balkan taşlarına vurmuş ayak izlerinin hatırası,
Sürgün günlerin sessiz sabrı, yaralı vakarı,
Düşse bile yeniden doğrulan
Koca bir gövdenin sarsılmaz iradesidir.
Konuştuğum her kelime,
Geçmişle yarın arasında uzanan
İnce, dayanıklı bir ipe döner;
Tutunca kopmaz, kopsa bile yankısı susmaz,
Sussam bile uzaklardan adımı çağırır, çağırırken çoğalır.

Ben, Türkçe söyledikçe
Bir şehir uyanır içimde sessizce;
Üsküp'ün köprüleri,
Kaleye vuran rüzgârın ahenk ile dansı,
Taşların arasından yükselir zamanın nabzı, kadim bir sızı.
Her gezdiğimiz sokakta bir hatıra gizli,
Her serinlediğimiz gölgede ağaçların fısıltısı,
Her hecemde içimde Türkçemin nefesi, sesi, direnci.

Bir kelime düşer içime bazen,
Yüzyıllık bir çınarın gölgesi gibi derin ve serin;
Dedemin nasırlı avuçlarında saklı
Eski bir anı düşer düşlerime,
Rüyalarıma sızar sessizce.
Ve o düşlerde;
Adriyatik'in mavisinden
Orta Asya'nın bozkırlarına kadar
Kendiliğinden açılır uzun sessiz bir yol;
Gizli bir fısıltının çağırışlarında
Uzakları akraba eden,
Görünmez bir köprü olur Türkçem,
Kelâmımda saklıdır bu büyülü sır.

Ben, bu dille büyüdüm,
Var oluşumu onunla anladım;
Bir gencin dudaklarında yeniden filizlenen
Hiç eskimeyen bir hatıra gibi taze, diri.
Bazen dualarımda lâl oldu,
Bazen içimde sızlayan yara,
Bazen de hiç sönmeyen bir umut, bir can suyu…
Türkçe dili bizim var olduğumuz,
Varla yolumuza aydınlatan ay ışığımız.

Ve biliyorum:
Hangi yola çıksam,
Rüzgâr beni hangi yöne savursa,
Dilim her daim yanımda yürür adım adım.
Bir nefes gibi can olur canıma,
Bir sığınak gibi dayanırım ona,
Gölgeler arasından sıyrılmış;
Ruhuma işlenmiş bir vatan gibi durur yanı başımda.

Ben, Türkçe diye haykırdıkça,
Türkülerim duyulur ta uzak diyarlardan.
Aynadaki yansımada yalnız kendimi değil,
Bir milletin köklerini görürüm.
İşte bu yüzdendir ki
Ne zaman konuşsam,
Yüzyılların ayak izi doğrulur içimde,
Ve sessiz bir ihtişamla seslenir seni bana:
Türkçem;
Ruhumun derinlerinde saklı en kıymetli hazinem.

1.2 Dilay Yakupi

Gostivar

Uluslararası Maarif Okulları

Dilimiz Türkçe

Dilimiz…
Kökü yüzyılların derinliğinde saklı bir ses,
Dalları göğe uzanır çınar olup her nefes.
Her hecesi toprağın kokusunu taşır içten,
Her kelime bir yol olur, yürür yürekten yüreğe.

Türkçe;
Bazen ninnide yumuşak, bazen destanda yiğit,
Bazen sessizliğin içinde bile konuşur bir heybet.
Görünmez bir nefes olur, duyulmadan hissedilir,
Söz değildir yalnızca, bazen sususla bile bilinir.

Bir "merhaba" açar kapıyı, "iyi misin?" küçültür dünyayı,
Bir "canım" ısıtır kalbi, yakın eder her arayı.
Kelimelerimiz zarif köprü, uzakları yakın eden,
Bir gönülden bir gönüle uzanır hep sevgiyle süzülen.

Ve biz…
Bu dilin gölgesinde büyüyen yolcularız,
Her cümlede izi kalan, her sözde kanatlananlarız.
Bir bakışın anlatamadığını bir kelime tamamlar,
Söz, kalbin karanlığına bir anda ışık salar.

Türkçe;
Hem dünümüzün hatırası, hem yarının ilk izi,
Bir milletin kalp atışı, bir ömrün sonsuz sezgisi.
Sesimizdir ezelden beri, ebede doğru akan,
Duydukça ruhu güçlenen, yollara umut yakan.

Kalbimde gizli bir ezgi, "Türkçe" deyince ısınır içim,
Her "hoş geldin"de açılır bir kapı, aydınlanır yüreğim,
Kelimeleri değil yalnız, hissi bize ait olan,
Geçmişten geleceğe taşınan nefes, saf ve soluklanan.
Türkçenin nefesi işte; sıcak, duru ve tertemiz,
Bizde doğup bizde büyür, göğe yükselir sessiz.

Her kelimede filizlenen yeniden doğmuş bir umut,
Her cümlede yola çıkar düşünce, bulur yeni bir kanat.
Birlik olur, dirlik olur; kuş olur gökte özgür,
Türkçe konuşan her yürek olur dünyada daha övgü.

Dünü bugüne bağlayan ince bir izdir Türkçe,
Yarına uzanan güçlü bir ses, ışık saçan her hece.
Bir milletin ruhunda sönmeyen ılık bir ışık gibi,
Parlar her daim Türkçe; gönlün en temiz yakıtı gibi.

Dil sadece ses değil, bir kaderin yürüyüşü,
Topraktan göğe uzanan bir milletin gülüşü.
Bir harf gölgesinde bile saklıdır nice yürek,
Her mısrası insanın içinde filizlenen büyülü bir hece.

Türkçenin nefesi işte:
Bir milletin atan ve hiç durmayan yüreğidir;
Göklerde ve tarihte yankılanan en yüce sestir!

1.3 Aksa Şaban

Gostivar

Gostivar Belediye Teknik Lisesi

Dilimiz Türkçe

Gün doğar kalbimin en sessiz yerine,
Türkçe'nin sıcak sesi düşer içime.
Bir anne ninnisi kadar tanıdık,
Bir yuva kadar güvenli gelir bana.

Öğretmenimin sesidir hâlâ
kulaklarımda,
Tahtaya çizdiği ilk harflerde saklı.
"Sevgi"yi, "umut"u, "emek"i
Harf harf öğretmiştir bana sanki.

Her kitap sayfası başka bir dünya,
Her cümlede gizlidir kalbimin rengi.
Türkçe konuştukça büyür içimde
Kelimelerin taşıdığı o derin sevgi.

Bir milletin nefesi, yüreği, izi
Bu dilde saklıdır asırlardır.
Her 21 Aralık'ta yeniden anlarız
Türkçe yaşarsa biz de yaşarız.

Sınıfta okuma öğrenen bir çocuğun
Gözlerindeki ışık kadar temizdir
Türkçe.
Adını yazdığı o ilk anda
Bir ömür boyu sürecek bağ kurar
kalbiyle.

Ve bugün, yine sessizce kutlarız
Bize armağan edilen bu kutlu dili.
Bir dua gibi taşırız içimizde
Türkçe'nin sıcak, insanı sarıp
sarmalayan nefesini.

1.4 Medina Kamilovska
Novak Merkez Jupa
Gostivar Belediye Meslek Sağlık Lisesi

Dilimiz Türkçe

Gönlümün eşiğinde bir ulu ses yükselir,
Yüzyılların içinden süzülür, ruhumla birleşir.
Her kelime bir yemin, her harf bir tarihi saklar,
Benim öz vatanımdır o, alnıma nakışlanır.

Göç yolları aşmış, demir dağları bile delmiş,
Bir beşik gibi milleti sarıp, yeniden var eylemiş .
Aynı duada buluşmuş, aynı sevdada yoğrulmuş;
Yüreklerin korkusuz köprüsü: Türkçe, ruhumuzu bağlamış.

Her hecesi bir çınar, her harfi bir anı gibi,
Bir tarih yürür sanki sözlerin en sessizliğinde.
Bir çocuk "su" dese, bir âşık "can" dese şimdi,
Toprağın nabzı atar, çağlar boyunca Türkçem gibi.

Ben sussam da o konuşur, ben unutsam da o unutmaz,
Bir milletin ömrü kadar gizemli, ebedi bir nefestir.
Dilim; özüm, geçmişim, geleceğimdir — onsuz olmaz,
Kelimelerimde büyür vatan: Türkçe yaşar, Türkçe solmaz.

Ey yarınlara yürüyen, bu emaneti iyi dinle;
Koruyalım bu kutlu mirası, yükseltelim her hecesini.
Bir bayrak gibi dalgalansın gönüllerde kelimeleri;
Çünkü dilim Türkçe, bu vatanın ebedi şiiridir.

1.5 Yasin Muçi
Gostivar
Gostivar Belediye Lisesi

Dilimiz Türkçe

Biz Türk milletiyiz, dilden doğar birliğimiz
Vatan için ,yol için dimdik durur gönüllerimiz
Ayrı ayrı diyarlarda yaşasakda,özümüz bir
Bir bayrak altında can olur kalplerimiz .

Dilimdir ses veren mazinin izinde
Tarih olur her hecesi milletin dilinde
Yüzyıllar boyunca Altay'dan Tuna'ya
Can oldu, nefes oldu,birlik oldu yüreklerde.

Mirastır ulu önder Atatürk'ten bize
Kökü Orhun'dan uzanır bugüne
Her harfi bir emanettir çocukların göğüne
Söz olur,türkü olur,dua olur dilimize .

Konuşurken incelir gönüllerin teli,
Şair olur, destan olur Türk'ün asil dili.
Koruyalım, yüceltelim; bizden sonraya kalsın,
Her çağda yeniden doğusun, yeniden parlasın.

Bir milletin en sağlam direğidir, dil,
Biz yüreklerimizde yaşattıkça yaşayacak
Bağımsız türk milleti hep ışık saçacak
Ebediyete kadar bu miras taşınacak.

Dilimdir ecdâdımın yadigâr sesi
Her hecesi tarih kokar, her kelimesi
Birlik olur gönüllerde sözü , nefesi
Türkçem milletimin en güzel elbisesi.

Bir ses yükseldi 1944'te Makedonyada
Bir millet uyandı ,haklarını kazandı
21 aralık'ta bayraklar dalgalandı
Türkçe eğitim bizlere en güzel armağandı.

Dilim Türkçe, sesimde yüzyılların izi,
Her yörede her şivede türkçe en güzeli
Yedi kıtada en şanlısı ,en özeli
Yaşasın Türk dili,yaşasın Türk milleti.

1.6 Sümeyye Luşi
Gostivar
Gostivar Belediye Meslek Sağlık Lisesi

Dilimiz Türkçe

Türkçe ağladım
Türkçe konuştum
Türkçe konuşuyorum
Türkçe fısıldıyorum
Türkçe susuyorum
Türkçe rüya görüyorum
Ayıkken bile Türkçe sayıklıyorum
Türkçe seviyorum
Türkçeyi seviyorum
Türkçe yazıyorum
Türkçe yazmadığımda, yazmıyorum
Benim için her şey Türkçe
Her şeyim Türkçedir benim.

1.7 Cemile İmeri
Gostivar
Gostivar Belediye Lisesi

Dilimiz Türkçe

Milletimin kalbi olan bu dili
Nice çağların geçtiği kökümü
Milli duygularımla taşımak
Türklüğüme vazifemdir.

Vatanımın sesinde, nefesinde
Gönlümden süzüldüğü
Bütün zarif hecelerde
Dilimi duymak için
İcra ettiğim her kelime
Milletime vazifemdir.

Türk dilini yaşatmak için
Cumhuriyete Egemenliğe
Canlarını feda eden
Kahramanlara vazifemdir.

Türk dili benim en önemli hazinemdir
Böyle bir değerli hazineyi yaşamak da
Mustafa Kemal Atatürk'e vazifemdir.

1.8 Benek Ayem

Üsküp

Yosip Broz Tito Lisesi

Dilimiz Türkçe

türkçedir benim adım sanım lisanım
her yerde türkçemle varım
uzak diyarlarda olsam bile
herzaman onun yanındayım

türkçemi gönlümde bir cehver gibi saklarım
her gittiğim yerde onu ararım
türkçemi uzaktan duysam bile
gönlümde hemen çiçek açarım

gözlerimde saklarım onu bir düş gibi
hayatıma bir yoldaş
yurdumda ise bir yol gibi
saklarım onu dünyam gibi

bu diyarda yıllarca yaşayacağım
türkçemi her daim koruyacağim
ben nereye gidersem bilirim ki
türkçemi unutmayacağım

ve bilirim ki türkçemin köklerinde kök salacağım
türkçemin her harfini hecesini
bin duyguyla içimde yaşayıp
türkçemin özünü her daim en önde yaşatacağım

1.9 Duygu Emro
Merkez Jupa
ATA Lisesi

Dilimiz Türkçe

Uzun derin köklerden gelir özüm,
Güneş gibi parlak, Mertçe akan özüm
Bir kelimeyle gelişir bin hece,
Benim neşem nefesim güzel dilim Türkçe.

Tarihler asırlarca taşınan bir miras,
Türkü gibi söylenir her cümle,
Kuşların cıvıltısıdır her kelime
Büyük saygıyla aktarılır Türkçe.

Bir öğretmen gibi yol gösterir,
Öğretir bize doğruyu yanlışı,
Bir çınar ağacı gibi Türkçe
Derinleştikçe gelişir kökleri.

Bu güzel dili korumak bizde,
Yarınlara aktarmak sizde
Bir onurdur yüreğimde
Öz dilim Türkçe.

Türkçe bir ışık yolu,
Her adımı anlam dolu,
Dilimdir güçlü kök
Taşır bizi yarına.

1.10 Gülsüme Asan
Merkez Jupa
ATA Lisesi

Dilimiz Türkçe

Gökten süzülen bir ses gibidir,
Yüzyılları aşan nefes gibidir.
Her kelimesi bir çiçek açtırır,
Dilimiz Türkçe gönlümüzün izidir.

Bir çoçuk ‘’Merhaba’’ dediğinde,
Tarihin sesi dolar içimizde.
Her hecesi tertemiz bir yoldur,
Geçmişten geleceğe uzanan bir denize.

Tebeşir tozu uçuşur sınıflarda,
Bir harf doğar beyaz sayfalarda.
Ögretmenin sözü ögrencinin düşü,
Buluşur Türkçe nin sıcak kucağında.

Sözlerimiz bazen bir melodi gibi akar,
Bazen yürekten kopup göklere kadar çıkar.
Türkçe sevinci sızıyı umudu taşır,
Bir milletin gönülden kopan hali.

21 aralık gelir hatırlarız yeniden,
Sahip olduğumuz bu benzersiz dili.
Korumak yaşatmak güzellestirmek,
Her birimizin omuzundaki en büyük yükü.

Bir kelime bir cihan taşır içinde,
Bir cümle bir ömür kurar dilde.
Türkçe konuşan her ağızdan yükselir,
Geçmişten geleceğe uzanan bir denize.

Ve biliriz ki;
Dil yaşarsa millet yaşar,
Söz güçlenirse yürek taşar.
Türkçe bizim en sağlam dilimizdir,
Ne rüzgar söker ne zaman aşar.

1.11 Nertila Dancevska
Merkez Jupa
ATA Lisesi

Dilimiz Türkçe

Kimsenin değerini bilmediği Türkçem.
Sekiz yüz binden fazla kelimesi olup,
İnsanların sadece yüz yüz elli tanesini kullandığı güzel Türkçem.
Fransız, İngiliz, Alman dillerine özenilip hor görülen,
Dilinin değerini en çok onu konuşamayanların bildiği,
Şiirlerinin okunmayıp,
Konuşulması ayıplanan Türkçem.
Düzgün izahını bilmeyip, boş nutuk çekenlerin dinlendiği,
Başka dillerde olsa el üstünde tutulacak sanatçıların,
Türkçe yazdığında hor görüldüğü, aç bırakıldığı, anlaşılmadığı belki de anlaşılmaktan korktuğu,
Zavallı zengin Türkçem.

1.12 Efe Yavuz
Üsküp
Yosip Broz Tito

Dilimiz Türkçe

Türkçe,içimde uyanan ilk sestir,
Bir sabahın serinliğini taşır hecesi.
Sözcükleri bazen bir su gibi akar,
Bazen de durup düşündüren bir sessizliğe dönüşür.

Her kelimesi kendine özgü bir yol açar,
Duygularımı saklamaz,tam yerinde taşır.
Sevincim ışık olur cümlelerinde,
Kederim bir yaprak gibi hafifler onların içinde.

Geçmişten bugüne uzanan ince bir bağdır Türkçe,
Ecdadın nefesi,annemin sesi,öğretmenimin sabrıdır.
Ben büyürken o da benimle yürür,
Her adımda yeni bir anlam bırakır ardımda.

Bir masalın kapısını onunla aralarım,
Bir hayalin içine yine onunla girerim.
Dilim döndükçe,Türkçe bana şunu öğretir:
Kendini anlatmak,dünyayı anlamanın ilk adımıdır.

Dilimiz Türkçe;
Hem kökümüzü koruyan bir gölge,
Hem de yarınlara uzanan aydınlık bir yol.
Ve ben ne yazsam,ne söylesem,
Onunla tamam olur,onunla gerçek olur.

1.13 Mamude Asan
Novak Merkez Jupa
Gostivar Belediye Lisesi

Dilimiz Türkçe

Söz olur sevdaya pencere açar,
Türkçe'de her hece gönülden uçar.
Bir ana kucağı, bir yurt sıcaklığı,
Sesinde tarih var, özünde bahar.

Göktürk'ten bugünlere uzanan iz,
Kelime kelime yoğrulmuş bir biz.
Her sesi bir dünya, her sözü bir yurt,
Türkçe hem kökümüz hem de geleceğimiz.

Bir cümle kurarsın, içi dolu haz,
Bir masal başlar, ya da düş kurar az.
Her sözün içinde ayrı bir nefes,
Türkçe'de yaşarız, Türkçe'deyiz biz.

Rüzgârın türküsü, dağların sesi,
Mavi gök altında milletin nefesi.
Ne güzel söylemiş atalarımız:
"Türkçe konuşan bilir gönül köprüsü'nü."

1.14 Alper Recep
Vrapçiste
Gostivar Belediye Lisesi

Dilimiz Türkçemiz

Türküz biz; Türkçeyle günden güne güçlenen, nesilden nesile aktarılan mirası devirden devire taşıyan, her çağda onu yaşatmaya devam eden biziz.

Türküz biz; emanete gözümüz gibi bakan, sözümüz gibi tutan, her kelimesiyle hatırlatan bizleriz biz.

Türküz biz; ne mutlu ki yayarız Türkçemizi, kutlarız her bayramda seyranda, hatırlatırız dilimizi biz; çünkü Türkçeyle sağlamız biz.

Türküz biz; yeniden doğuşumuz, aslında varoluşumuz, bugünü simgeleyen bizleriz biz.

Türküz biz; biz kim miyiz? Türkçeye adanmış yürekleriz, sönmeyen ışık, tükenmeyen nefes, geleceğe yürüyen gençleriz biz!

Türküz biz; varlığımızı haykırmaya, gözümüzü yummadan, gündüz gece demeden Türklüğü yaşatacağız biz.

Türküz biz; 21 Aralık dirilişimiz, her yeni güne tekrardan doğuşumuz, ebedi batmayışımızdır; çünkü Balkan coğrafyasında Türklüğün sesiyiz biz.

1.15 Ömer Luşi
Gostivar
Gostivar Belediye Meslek Sağlık Lisesi

Dilimiz Türkçemiz

Bir ses düşer gönlüme, ta içimin özüne,
Ana kucağı gibi sıcak: Türkçe gelir sözüme.
Her harfinde bir tarih, her kelimesi bir nefes,
Atalarımın mirası, yüreğimde sonsuz ses.

Rüzgâr bile başka eser, Türkçe dokununca dile,
Bir "merhaba" yeter bazen, ısınır dünya bile.
Bir sevda sözü saklarım, en derin cebimde,
Yol gösterir karanlıkta, bir umut kelimesiyle.

Türkçe; toprağımdaki çiçek, göğümdeki yıldızdır,
Bir milletin kalbi onda, geçmiş ile yarındır.
Kelime kelime büyür, bizden bize akar ya,
Düşünceme yön verir, ışık olur her çağda.

Her kitapta ayrı bir dünya, her şiirde başka bir ses,
Türkçe konuşur şehirler, dağlar, göller, her nefes.
Bir çocuk gülüşünde bile Türkçenin izi var,
Biz yaşadıkça yaşar o, biz sustukça o susar.

O yüzden korumak gerek, her harfine sahip çıkıp,
Bir milletin kalbidir dil; korudukça atar güçlü, hızlı.
Ben de gönlümle yazarım, dilime olan sevgimi:
Türkçe, benim yolum, sesim… en büyük kimliğimdir benim.

1.16 Sinem Durmişoska

Debre Gorenca

Gostivar Belediye Teknik Lisesi

Dilimiz Türkçe

Vatanı, milleti oluşturan dil,
Bir insanı yücelten dil.
Dil için neler feda edilir?
Benim dilim için vatan nefes alır,
Benim dilimle tarih yeniden uyanır.

Ben susarken içimde konuşan sestir,
İnsana umut veren bilinçtir.
Dil, bir millet için nedir?
Benim dilim için özlemdir,
Benim dilim için ayaklanan bir millettir.

Nasıl sevilmez ki bir dil?
Oysa bir dil için neler feda edilir.
Türkçem için can alınıp, can verilir.
Benim dilim için hayat feda edilir,
Benim dilimle insan hayata tutunur.

Dil bir kimliktir,
Türkçem ise pusulamdır.
Bir dil susarsa, vatan susar,
Türkçem susarsa, tarih susar.
Benim Türkçem için hayat bile azdır,
Benim Türkçem için her şey fedadır.

1.17 Beyza Seydi
Struga
İbrahim Temo

Dilimiz Türkçe

Her harfi ayrı bir nefes,
Her kelimesi bizden bir iz,
Türkçe; gönülden dökülen
En temiz en sıcak deniz.

Bir "merhaba" da umut var,
Bir "hoşça kal" da hüzün özlem
Diller dolusu konuşsak da
En çok Türkçe'ye döner sözlerim.

Atanın mirası bizlere,
Her hecede bir tarih saklı.
Koru sev ve yaşat Türkçe'yi,
Sesimiz o, kimliğimiz haklı.

Gelecek bizden sorulur artık,
Sözlerimiz çok değerli gerçek.
Türkçe konuşan her yürek
Aynı bayrağın altında tek.

1.18 Merve Limani
Gostivar
Gostivar Belediye Lisesi

Dilimiz Türkçe

Onun aracılığıyla ben neysem oyum,
Bilgeliğimizi ve tutkumuzu ortaya çıkaran o.
Kim olduğumu, nerede olduğumu ondan bilirim,
Asırlardır süregelen egemenliğimizi savunan o.

Yapısı kusursuz, güzel dilimiz,
Kadim ruhumuzun bir tecellisidir,
Kanunlarımızı, anayasamızı koruyan o,
Varlığımızı ve işitme güzelliğimizi açığa çıkaran o.

Bizimle ilgili her şey onda yazılı.
Onun aracılığıyla halkız, o bizim özümüzdür.
Asırlardır var olan tapınağımızın sunağıdır o.

İçinde sırrınızın anahtarı saklıdır.
Onunla konuşmak ve yazmak zevktir.
Onda şerefimiz ve adımız vardır.

1.19 Yasenur Limani
Gostivar
Gostivar Belediye Lisesi

Dilimiz Türkçe

Türkçe sesin en güzel halidir
Derindir bilimi
Konuşulur Asırlarca,
Yıllarca geçmişten günümüze ve Geleceğe.
Dilimin her bir kelimesi melodi gibi gelir
Kulağa,
Yankılanır her yerde; kaldırımlarda
Sokaklarda.
Gururluyum Türkçe konuştuğum için,
Can Türkçem, canan Türkçem.
Anam,babam,kardeşim,Atamın dili...
Konuşulur dünyanın dört bir yanında
Miliyonların ana dili
Dünya çapındadır sevgisi.

1.20 Sabit Amiti
Üsküp
SUGS Mariya Kiri Sklodovska

Dilimiz Türkçe

Karanlığın omuzunda biriken yüzyılların
küllerini üflediğinde rüzgâr,
İnsanın içinden yükselen o eski ses
yeniden doğar.
Kökünü toprağın hafızasından alan,
Yüzünü göğün sonsuzluğunda
tamamlayan bir çağrıdır bu;
Sessizce büyür, derinlere süzülür,
Ve her kalpte kendi izini bırakır usulca.

Devirlerin çöküşüne, şehirlerin
suskunluğuna rağmen,
İçimin en ıssız yerinde bir nefes ayakta
kalır.
Sıcağı ateşten, derinliği zamandan,
gücü köklerden alan bir ses…
İnsanı unutuşun uçurumundan çekip
alan,
Yeniden kim olduğuna yönelten o
sarsılmaz rüzgâr.

Bu yüzden konuş dilini, "Ey Türk
Gençliği!"
Türkçe biziz, biz Türkçeyiz.
Göğsünü dolduran o hisle, en yalın
halinle konuş;
Her kelime bir köktür, her cümle bir
köprü.
Kesilirse savrulursun, Tutunursa
büyürsün.
Bu sözler, bize yalnız "kim
olduğumuzu" değil, "Kim kaldığımızı"
da hatırlatır.

Bir kelimeyi sever gibi sev, bir cümleyi
sığınak bil,
Her hecede bir anı saklıdır, her ses bir
hatıradır.
Düşlerin ortasında kaybolsan bile,
Bu ses seni unuttuklarından korur;
O senin gözlerini açan sabah,
Senin içindeki en eski yıldızdır.

Canına can katan bir umut gibi,
gönülden gönüle süzülen dile,
Eşiğinde diz çöker insan, sevgisini
anlatamaz kelimeyle bile;
Kâinatın derinliklerinde yankılanan
kadim ve büyülü sesiyle,
Ana dilimiz bizimdir; yüreğimizin en gizli
köşesine kadar uzanan nefesiyle.
Ne seni dar bir söze sığdırabilirim,
Ne de başka bir dile ödünç verebilirim.
İnsan bazen kendi içinin karanlığına
düşer ya,
İşte ben orada bile
Sesini bir ip gibi bulur,Tutunur,Yukarı
çıkarım.

Ve bilirim… Bir gün herkes susabilir,
Kentler karanlığa gömülebilir,
İnsanların yüzlerinden umut çekilebilir.
Ama bir yerlerde,
Henüz kimsenin dokunmadığı bir çocuk
sesinde,
Henüz unutulmamış bir ninenin
duasında,
Kısık da olsa bir nefes kalır.
İşte o nefes Sözümüzdür, özümüzdür,
Yaşattığımız hayattır.

Türküm, ezilmem tehditlere, dönmem verdiğim sözden,
Kelimelerimi satmıyorum, özümü unutmuyorum.
Onca sözcük varken, soruyorum:
Neden yeterli değil sevgimi anlatmaya?
Kelimeler ne kadar konuşsa da, kalbim daha fazlasını söylüyor bana…

Ve yağmurlar yağsa da üstümüze, bu dil ölmez ömrümüzce,
Zaman ellerini omuzlarımıza bırakıp ağırlaşsa da,
Dönmeyiz biz asla yolumuzdan.
Çünkü biliriz;
Söz, alnımıza yazılmış en güzel yazıdır.
Alın yazımız; hiç sönmeyen ışığımızdır.

Bir gün gelecek, belki yüzler değişecek,
Ama bu ses hep ayakta kalacak.
Ve sen, bir genç yürek,
Kalbindeki o eski çağrıyla,
Göğsünde taşıdığın o kökle,
Yine söyleyeceksin:
"Ben buradayım, ben varım, ben susmam." diye...

Her sessiz nefeste, her unutulmuş kelimede
Bir iz bırakırız biz, kalpte ebedî bir yerde.
Doğudan ta batıya yükselen umutla yürürüz,
Yıldızları aydınlatır, karanlığı deleriz.
Türkçe bizim nefesimizdir, susmaz, yitmez,
Her hecede hayat taşır, her cümlede güç gizlenmez.

Biz varız, biz direniriz,
Yılmayız, susmayız, yolumuzdan dönmeyiz.
Her çağırışımızda bir söz bırakırız:
Her hecesiyle yürekleri titreten,
Ruhumuza akan, gecelerimizi aydınlatan Türkçe ile.
Dünyaya meydan okur,
Ay ve yıldızımızı göklerde her daim dalgalandırırız.

1.21 Esra Arif
Gostivar
Gostivar Belediye Teknik Lisesi

Dilimiz Türkçe

Bir söz ki bin yıldır nice şahında yandı,
Fikirden fikire, aşktan aşka aktı da geldi,
Her mısra bir nehir, her şair bir bent oldu, dindi,
Her biri bu ulu yapıya bir tuğla koydu da geçti.

Fuzuli'nin gazellerinde yandın,
Aşkın ateşiyle kavruldun, Leyla diye inledin, Mecnun oldun,
Yunus'un ilahilerinde coştun, muhabbetle dolup taştın,
İnsanı insanda, hakkı hakikatte buldun.

Karacaoğlan'ın sazında tınladın, tabiatla bir, sade, öz ses oldun,
Toros yaylalarında Elif diye yandın, "Güzeller güzeli" deyip Döne diye tutuştun,
Dadaloğlu'nun koçaklamasında haykırdın, göçün hüznü, dağın özgürlüğüde savruldun,
Bir yanda isyan, bir yanda gururla yoğruldun.

Mehmet Akif'in İstiklal'inde çoştun, vatan diye inledin,
"Korkma!" diyerek iman dolu göğsünde korkuya meydan okudun,
Nazım Hikmet'in memleketinde büyüdün, hasret oldun, sevda oldun,
Yüreklerin sesi olup memleket kokan bir nefesi soludun.

Cahit Sıtkı'nın otuz beşinde durdun, "Yaş Otuz Beş" deyip ah çektin,
Hayatın geçiciliğini, ölümün soğuk nefesini, "Ömrüm" deyip mısralarda dondurdun,
Orhan Veli'nin İstanbul'unu söyledin, martılarına, sokaklarına hayran,
Sahillerinde kaybolan her seste Türkçenin yankısını buldun.

Necip Fazıl'ın kaldırımında yürüdün, geceye, yalnızlığa adım adım,
Çile'de kayboldun, zindanda inledin, aradın mutlak olanı yine,
Faruk Nafız'ın, Han Duvarları'nda sustun, gurbetin hüznünü duvarlardan okudun,
Çoban Çeşmesi'nde dile geldin, feryat oldun, su olup gönüllere aktın.

Ziya Gökalp'in Lisan'ında doğdun, Türkçe dedin, vatan kadar mukaddes,
Dağlarca'nın katından seslendin, bayrak oldun, göklerde dalgalanan.
"Türkçem Benim Ses Bayrağım" deyip bir ses oldun feryada karışan,
İçimde yanan kor ateşsin ta göklere kadar uzanan.

Cemal Süreyya'nın Üvercinka'sında uçtun, kelimeyi incelten bir ses oldun,
Türkçe'nin kapısında durdun; sözü çoğaltan, anlamı büyüten nefes oldun.
Bir virgülün yanında bile yeniden doğan bir çağrıydın,
Zamanın omzunda durup dili ileri taşıyan bir iz oldun.

Özdemir Asaf'ın Lavinia'sı oldun, "Sana Gitme Demeyeceğim" diye söze durdun,
Türkçenin en kısa cümlesine bile bir ömürlük anlam vurdun.
Bir noktanın ucunda bile yeni bir sessizlik kurdun,
Bir kelimeyi bile değiştirmeden Türkçenin sesini çoğalttın, savundun.

Bir söz ki Orhun'dan bugüne uzanan bir izdir,
Her devirde başka bir şairin nefesinde yeniden denizdir.
Dil büyür, şiir yürür; kelime, kaderine doğru eğilir,
Türkçe, her çağda kendi göğünde yeniden doğan bir yıldızdır.

Ve bütün bu sözler, bu şairlerle yoğrulan dil,
Çağdan çağa atlayan bir nefes, bitmeyen bir il.
Ben söylesem de, susulsa da, zaman dursa da bir an:
Türkçe yürür, şiir yürür-şair geçer, söz kalır her zaman.

1.22 Elber Hüseini
Gostivar
Gostivar Belediye Teknik Lisesi

Dilimiz Türkçe

Türkçe, bir milletin kalbinde açan en duru çiçek,
Her hecesi bir nefes, her kelimesi ince bir emek.
Gönlümüzde büyüyen koca bir yürek,
Çağlar boyu yaşayan, sönmeyen kadim bir dilek.

Irmak gibi çağlar, rüzgârlara serinlik verir,
Yüce dağların doruklarından karanlığa ışık getirir,
Tarihten süzülen nefes, milletin öz yüreğinde yeşerir;
Toprağın bağrında yankılanıp asırlara güç verir.

Göğsümüzde bir sevda, silinmeyen bir izdir,
Köklerinden güç alıp her çağda coşan engin bir denizdir.
Sözden örülmüş bir yurt, kalbe dokunan bizden bir nefestir;
Millet yaşadıkça yüreklerde coşan en derin sevgidir.

Meltem gibi eser, yurdun dört bir yanında,
Dilin sıcak nefesi dokunur her insanın canına.
Sözcüklerden kurulu bağlar yanı başımızda,
Türkçe yaşar zerremizin ücra köşesinde, yüzyıllar boyunca.

Bir umut gibi doğar sabahın aydınlığında,
Karanlık günlere ışık olur, sessizliğe nefes katar.
Kök salmış bir çınar gibi durur milletin derinliğinde,
Türkçe, en duru sesimiz, çağlar boyu haykırır kalbimizde.

Gözümüzde bir yanış, gönlümüzde tükenmeyen bir sevdadır bu dil,
Bugünü yarına bağlayan ebedi bir köprüdür, bilin!
Her cümlesi umut taşır, her hecesi bir ülke misali;
Türkçe oldukça biz de varız-onurlu ve asil.

Rüya gibi süzülür Türkçe, sabahın ilk ışığında,
Her hecesi umut taşır, sessizlikte sevgi saklar.
Geçmişten geleceğe tarihimizle var oluruz,
Ebedi bir iz gibi parlar, evrenin dört bir yanından.

Bayrağın altında yükselir Türkçenin nağmesi,
Bir ezgi, bir dua olur dudaklardan süzülen zarafeti.
Zaman geçse de silinmez yeryüzünden derin izleri;
Türkçe yaşadıkça büyür, milletin gücüyle şahlanır sesi!

1.23 Derda Yakupi
Gostivar
Gostivar Belediye Teknik Lisesi

Dilimiz Türkçe

Türkçem ana dilim,en değerlim.Biz Türkçe ile okur ve Türkçe ile düşünürüz.Türkçem, benim en güzel varlığım.Bize yaşamayı öğretir,düşüncelerimizi geliştirir ve bizi her gün biraz daha çok eğitir.
Türkçemiz sanki bizi seven bir dost gibidir.Biz de onu aynı sevgiyle kucaklarız.Türkçem,bana okumayı sevdiren,hayal kurmayı öğreten ve her zaman yanında olan bir arkadaş gibidir.
Türkçem kalbimizin içindedir ve biz onu daima seveceğiz.O bizim için bir kahraman,bizler de Türkçemiz için birer koruyucuyuz.
Hayatımıza yön veren,bizi aydınlatandırTürkçemiz.
Ben Tükçemi çok seviyorum ve onun hep bizimle yaşaması için uğraşacağım.

1.24 Meryem Caferi
Kalkandelen
Nikola Şteyn Sağlık Meslek Lisesi

Dilimiz Türkçe

Tarihin derininden yükselen bir iz,
Her kelimesi umut, her hecesi deniz.
Bir millettin ruhunu taşır sessiz sessiz,
Türkçe bizim ana dilimiz.

Söz olur düşer kalplere ince ince,
Bir "merhaba" ısıtır soğuk bir gece.
Güzelliği saklıdır sade bir hecede,
Dilimiz Türkçe.

Geçmişten bugüne taşır bizi,
Birleştirir gönülleri, güçlendirir sesi.
Her nesile emanettir bu değerli hazine,
Dilimiz Türkçe.

Konuşuruz yazarız sevgiyle her an,
Dilimizle büyürüz, dilimizle insan.
Kimliğimizi yaşatır her zamanda, her yandan,
Türkçe bizim ana dilimiz.

1.25 Melih Ali
Radoviş
Kosta Susinov Belediye Lisesi

Dilimiz Türkçe

Türkçem kimliğim,varlığım,benliğim,
Geçmişten geleceğe uzanan
köprüm,
Şanlı tarihimin hür sesi,
Gök kubbede yankılanan ahengi.

Dilim,öz benliğim,
Saf duygularımın namesi,
Aydınlık günlerimin umut ışığı,
Var oluşumun kanıtı.

Cihana hükmetmiş atalarımın
yiğitliği,
Doğudan batıya doğan güneşi,
Sözüyle ışık saçan milleti,
Diliyle yükselen tarihi.

Ana dil,kütlürümüzü taşıyan
emanet,
Masalımız,destanımız,manimiz.
Sazın tınısında,ozanımın sözünde,
Türkçem,gönlümdeki sanatım.

Evlad-ı Fatihan'da Türkçemin
bekçisiyiz,
Biz var oldukça,nefes aldıkça her
birimiz,
Türkçem ebedi kalacak yüreklerde
iz,
Bu topraklarda sönmeyecek
meşalemiz.

1.26 Berrak Şaşko
Struga
BOO "Dr.İbrahim
Temo" Lisesi-Struga

Dilimiz Türkçe

Türk dili, Türk vatanı,
Şereftir bize onun kanı.
Türk dilinin kurumunu,
Türk vatanı yaşatır.

Türkçedir bizim dilimiz,
Konuşmayı kalpten severiz.
Dilimiz bize Türklüğü buyurur,
Türk dilimin kurumu şerefle duyulur.

Kanımız Türk dilimiz Türkçe,
Konuşulur duyulur dünyaca.
Bir onurdur bize değerli Türkçe,
Saygı duyar herkes kendini bildiğince.

Yürekte sevgimiz Türk dilimiz,
Vatandır bize Türkçenin kendisi.
Sevgiyi yaşatır konuştukça biz,
Türkçemizdir eşsizliğiyle tüm dillerin efendisi.

1.27 Esin Saliyevska
Resne
SOU Tsar Samoil

Dilimiz Türkçe

Ey cihanlara sığmayan milletim
Hilalim, sen ne büyük bir misal
Göklerde parlayan hürriyetim
Türkçemle varım, ne yüce hal

Altaylar'dan Tuna'ya, yayılmış dört bir yana
Her bir toprak, ayrı hatıra
Atalarımızın emeği var burda
Türkçe her kalpte, her toprakta

Ulusun yüreği tek bir ses
Rumeli'de harlayan ateş
Ruhumda bitmek bilmeyen hasret
Türkçe, kalbimizde mukaddes

Milleti ayakta tutan tek bir söz,

Her kalpte yankı, her dilde öz

Biziz, dilimizi yaşatan milletiz
Gönüllerde yeri ebedi, eşsiz Türkçemiz

1.28 Gizem Omeragic
Üsküp
Yosip Broz Tito

Dilimiz Türkçe

Ben dilimi kuşlar gibi öttüren bir rüzgârım,
Her harfine yurdun kokusu sinmiş bir baharım.
Türkçem…
Bir askerin mektubunda cesaret kadar ağır.
Bir çocuğun gülüşünde masumiyet kadar duru.

Kelimelerim
Köy çeşmesinden kana kana içtiğim sular gibi berrak,
Ninemin dizinde duyduğum masallar kadar sıcak.

Ben bu dilde büyüdüm,
İki hecede yurdumu taşıdım
Bir harfi eksilse kalbim tamamlanmaz,
Bir sesi kırılsa göğümden bir yıldız düşer.

Türkçem,
Atımın nal sesidir uçsuz bozkırlarda,
Bir kadının ninnisidir geceleri uyutan,
Şairin kaleminde fırtına,
Âşığın sazında çağlayan.

Ben seni konuşurken
Sesim değişir, yüreğim kabarır,
Sözcüklerim omuzlanır,
Sanki koca bir tarihin yükünü taşır.

Ey Türkçe!
Sen yalnızca bir dil değilsin,
Sen milletimin aynası, yolumun kandilisin.
Seninle doğruldum,
Seninle ağladım,
Seninle büyüdüm.

Bugün burada
Sana şiir yazan biri değil konuşan bir milletim ben.
Her dizede bin yıllık bir nefes,
Her kelimede bir ecdat izi taşırım.

Varsın kulaklar sağır olsun hakkın sesine…
Ben Türkçeyi söylemekten utanmam;
Çünkü Türkçe benim yüreğimdir,
Yüreğim de şiirden daha gür konuşur.

1.29 Sena Halimi
Gostivar
Gostivar Belediye Lisesi

Dilimiz Türkçe

Vardar'ın kıyısında oturuyorum,
Su akıp gidiyor düşüncelerimle birlikte.
Birden fazla kelime geçiyor aklımdan,
Kimi ağır, kimi ise ince bir rüzgâr gibi
geçiyor içimden…

Türkçe hiç çekilmediyse buradan
Bu vatan hâlâ senin;
Üsküp'ün taştan yapılma sokakları,
Vardar'ın akan serin suları hâlâ bizim…

Daldım yine düşüncelere,
Dertleştim Türkçe ile…

Annemin dilinde bir ninni
Uyuttu beni kucağında;
Türkçe kulağımda ince bir melodi,
Hayaller kurdum Sarı Çiçek ile Yunus
diyarında…

Ninemin masalında aş gibi,
Dizinden bakarken yüzündeki çizgilere
Dede Korkut us dolu
Bir masal anlatır aşk gibi…

Uzaklardan gelir tanıdık nefesi;
Issız acunlarda,
Balasagun'da,
Orhun Yazıtları'ndan
Balkanlara süzülen
Duru bir Türkçemiz akar
Tuna diyarında…

Alfabe üç hece,
Türkçe'm en az dört alfabe;
Göktürklerin dilinde,
Uygurların sözünde,
Osmanlı'dan emanet bize,
Cumhuriyet ile kolaylaşmış bir hâli
vardır…

Su olur kıvrılır Vardar gibi gözümde,
Eklerle yoğurulur,
Bir anlamdan bin anlam çıkarır.
Var mı daha güzeli işte?
Türkizmalar ile barışı,
Her dilde anlaşmayı kolaylaştırır…

Turkuaz bir renk ile
Asırlardan asırlara dolaşır,
Bağlar bizi Türk dünyasına ulaştırır;
Anadolu'nun alından
Kıtaları bir şiirde buluşturur…
Rumeli'nin yeşilinde
Özümdür,
Sözümdür,
Dilimde yanan közümdür;
Hilâlimde yıldızım,
Gökte asılmış dolunaya
Uluyan bir kurt gibi
Uyandırır sabaha…

1.30 Elanur Emin
Üsküp
Uluslararası Maarif Okulları

Dilimiz Türkçe

Ana dil, gelir vatanın bağrından,
Konuşur şanlı alemin altından.
Bu dil ölmez kanunların kahrından.
Kahr çeksek de parlar Türkçe her yerde,
Sığmaz Türkçe'nin baharı göklerde.

Milyonlarca Türk evladı yiğitler,
Unutmayın ki Türkçe ölmez, yok kez.
Umut dolacak taşacak her yer,
Yeni şafaklar, gelecekler her kez.
Yeşerecek, güller açacak her yer.

Bastığın topraklar atalarından,
Şafağı zümrüt ve turkuaz renkte.
Sözcükler gümüşten, sözler çelikten,
Kızıllara vurulmuş al renginde.
Çarpar göze, hitap eder kulağa.

Kınıklar'dan gelir yüce soyumuz.
Fetihlerden gelir ünlü adımız.
Asil bayraktır şan-ı şerefimiz.
Onu bedhahlar bile deviremez.
Deviren de kendisine gelemez.

Bin üç yüz altmış ikide başladı,
Büyük fetihlerin zafer göçleri.
Muvaffak kazandık bu toprakları.
Desinler Türkler yine kazandı, ki,
Çünkü boşa dökülmedi kanları.

Asimileden, kapatılmasına,
Okulların hiç açılmamasına.
Sahi, kim idi bu Türkçe konuşan,
Asla perişan durmayıp da, aşkla,
Onurla lehçesi için savaşan.

Alın teriyle kazandı hakkını,
Bin dokuz yüz kırk dört sonrasındaki.
Bedhahların olmadı hiç, ebedi,
Dillere destan bir Türkçe tarihi,
Ne de özgün ve benzersiz dilleri.

Şimdi sana sorarım ki, vatandaş.
Kimlerdi bunları dize getiren,
Diline göz koydurtmayan arkadaş?
Eksik olmaz imzamız başarıdan,
Dilini coşkuyla konuşan soydaş.

1.31 Ela Nas Ali
Üsküp
Uluslararsı Maarif Okulları

Dilimiz Türkçe

Dilimin ucunda bir ışık var,
Her sözü gönlüme dokunan.
Türkçe…
Bazen bir dua gibi duru,
Bazen yüreğimi ısıtan bir liman.

Bir cümle kurarım,
İçine geçmişimin kokusu siner.
Atamın sesini duyarım sanki,
Her harfine sevgi düşer,
Her kelimesi yüreğimi dinler.

Her harfi bir hatıra taşır,
Bir cümlesi bile umut olur bana.
Bazen susarım, ama bilirim ki
Türkçe, sessizliğimi bile anlar
Yumuşatır düşen bütün yaralarımı.

Ben biliyorum…
Biz var oldukça yaşayacak bu dil.
Biz sustukça bile nefeslenecek,
Çünkü Türkçe yalnızca bir dil değil;
Kalbimizin en temiz, en gerçek sesi.

1.32 İrem Tatar
Struga
İbrahim Temo Lisesi

Dilimiz Türkçe

Tarih nefes alır dilimde,
Atalarımın sesidir her kelime
Bir harf düşer toprağa, bin umut filizlenir,
Türkçe; ben susarken bile ruhuma can verir.

Sözüm göğe çarpınca, dünya titrer yerinde,
Her hece çığlıkla yankılanır derinde.
Kökü geçmişe, dalı geleceğe direnir,
Türkçe; sustuğum an bile fırtınalar estirir.

Geçmişin sesiyle dolu, geleceğe yürür dilim,
Her kelimesi devrim, her hecesi bir ilim.
Kökü ki tarihte derin,
Türkçem; kalbime yazılmış ebedi şeref harfidir.

Türkçem benim ateşim,
Her kelime kardeşim.
Rüzgâr bile hür eser,
Bu dildir benim nefesim.

1.33 İlknur Asani
Kalkandelen
SOU Kosta Susinov

Dilimiz Türkçe

Türkçenin her hecesi. Bir savaşın izini taşır.
Her cümlesi. Bir milletin yürüyüşünü ...
Dilimiz Türkçe ... Adı bizden eski,
Yolu bizden uzun, Ama nefesi
Tam da kalbimizin ucunda atan
Bir sonsuzluktur.Ve biz ...
Her gün, her nefeste Türkçeyi yeniden yazar,
Yeniden kurar, Yeniden yaşatırız.
Türkçe, Milletin kalbinde. Hiç sönmeyen ışıktır.
Bir nefes kadar sade, Bir ömür kadar değerlidir.

Türkçe'm gönlümü en derin sesi
Yüzyılların taşıdığı tarihin nefesi
Şiirlerde yankılanana ince bir bestesi
Dilimiz Türkçe aşkın sembölü
Her sözünde bir milletin izi
Her hecesinde taşır geçimişimizi
Türkçem gönlümün temiz sesi
Yaşar kalbimde hiç bir zaman bitmeyen
nefesi

Toprağımın kokusu, denizimin sesi
Dilim Türkçe en büyük sevdam benim
Kalbimde yaşar Türkiye sevgisi
Kelimelerle öpülen dünyamız
Duygularımızı en güzel hazinesi
Gururla söyleriz her zaman
"Dilim Türkçe,bizim canımız!"

1.34 Enay Tüfekçi
Kırçova
OSU Mirko Mileski

Dilimiz Türkçe

Türkçe'm gönlümü en derin sesi,
Yüzyılların taşıdığı tarihin nefesi.
Şiirlerde yankılanan ince bir bestesi,
Dilimiz Türkçe, aşkın sembölü.

Her sözünde bir milletin izi,
Her hecesinde taşır geçimişimizi.
Türkçe'm gönlümün temiz sesi,
Yaşar kalbimde hiç bir zaman bitmeyen nefesi.

Toprağımın kokusu, denizimin sesi,
Her hecede yaşar sevdanın nefesi.
Dilim Türkçe, en büyük sevdam benim,
Kalbimde yaşar Türkiye sevgisi.

Kelimelerle örülen dünyamız,
Duygularımızın en güzel hazinesi.
Gururla söyleriz her daim aynı cümleyi:
"Dilim Türkçe,bizim canımız!"

1.35 Muhammed Osmanoski
Kırçova
OSU Mirko Mileski

Dilimiz Türkçe

Dilim Türkçe , sesim Türkçe
Akar nehir gibi hiç durmadan
Her kelimesi aydınlıktır,
Her cümlesi zenginliktir.
Dilim Türkçe , neşem Türkçe.
Her sözü farklı anlamlar taşır,
Her hikaye çocuklarımızı neşelendirir.

Geçmişimizin , geleceğimizin dili
Türkçe'dir.
Dilim Türkçe , coşkum Türkçe
Türkçe ile neşeleniriz,
Türkçe ile büyük başarılar elde ederiz,
Türkçe ile dünyayı başka bir gözle
Görürüz

1.36 Sumeyye Bilbil
Kırçova
OSU Mirko Mileski

Dilimiz Türkçe

Türkçe,ruhumuzda bir mehtab gibi parlak,
Gönlümdeki hikmetler gibi ak.
Kâinatın sessizliğinde ışıklı bir yol,
Her gencin gittiği tek bir yön.

Asırlardır dilimizde olan Türkçe,
Her kelimesi iz bırakır içimizde.
Su damlası gibi her harfi kibar,
Her sesi yüreğimizde Yasemin gibi açar.

1.37 Ahsen Yusufoska
Kırçova
OSU Mirko Mileski

Dilimiz Türkçe

Duygu'yu yansıtır kelimeler,
Çok duygusaldır Türkler.
Ah, o güzel gözler…
Yirmi dokuz harfe sığar tüm aşk dolu sözler.

Analar feda eder çocuklarını bu topraklara.
Dinmez milletimin acısı.
Güler yüzüm giderken mezara,
Canım feda olsun vatana.

Dinimiz, dilimiz;
Tarihimiz, kültürümüz;
Hislerimiz, yüreğimiz…
Budur bizim kimliğimiz.

Şehit kanıyla kazanılmıştır Türk dili.
Kutlu zaferlerle yüceltilmiştir Türk milleti.
Kıymetini bilmeli,
atalarımızdan gelen bu hediye.
Ne mutlu Türk'üm diyene!

1.38 Adem Memedov

Dilimiz Türkçe

Türkçemiz bir sancak gibi,
Balkanlarda bayrak gibi,
Nice baskı nice dertler,
Türkçemiz yine dimdik sert

Üsküp'te bir sevda büyür,
Kök salıp kalplere yürür,
Vardar gibi akar, gider,
Bu sevdamız hep devam eder.

Yüksel türkçe, göğe doğru,
Ecdadın var sana borcu.
Zorluk olsa da yolunda,
Sönmez sende millet koru.

Bu dil bin yıl bize yoldaş,
Düşman görse olur telaş,
Her sözümüz bir destandır,
Bu toprak bize vatandır

1.39 Sedden Ferati
Gostivar
Gostivar Belediye Meslek Sağlık Lisesi

Dilimiz Türkçe

Türkçedir bizim güzel dilimiz,
Gururla her daim söyler dilimiz.
Ayrıcalıktır Türk doğmak,
Göğsünü gere gere Türkçe konuşmak.

Ne kutlu histir millete bağlanmak,
Türklük ateşiyle içini dağlamak.
Şandır bu dili sonsuza korumak,
Gerekirse uğruna dimdik durmak.

Türkçedir ezelden beri yoldaşımız,
Her sözü anlam dolu sırdaşımız.
İlk sesimiz, ilk nefesimizdir o,
Ana dilimiz, gönül sesimizdir o.

Ne asildir bizim ana dilimiz,
Ebediyen sürdürmektir görevimiz.
Gün gelecek ki ülkeden ülkeye dolaşacak,
Dünyanın her bir köşesinde konuşulacak

1.40 Zeren İbrahim
Gostivar
Gostivar Belediye Meslek Sağlık Lisesi

Dilimiz Türkçe

Benim dilim Türkçedir,
Özü sözü incedir, birdir.
Yedi cihana sığmayan,
Ne mübarek bir dildir.

Türkçe'nin inceliği, bir iplik misali;
Her kelime bir sır, her cümle bir hayali.
Anlamı yüce, kökleri tarih gibi;
Çağlar boyu dünya lideri,
âlem-i cihanın en mümtâzıdır ki.

Endamlı hecelerde efsun saklıdır,
Her hecesinde bir sevda vardır.
Sözlerinde aşkın en derin hali;
Nerede rastlarız ki bu güzel ittihâdı?

Kalem-i esrarengiz öyle mazisi huzur,
Gölgelere düşerken zamanı öyle bir yansır.
Her ses bir yankı, geçmişin bir hatırası;
Duyuluyor hem gürültü hem kuytu köşede,
Tarih içinde saklı eserleri.

ervasız bir çınardır, kökü derinde;
Cihanı dolaşır bulutlar, gökler içinde.
Zorluklardan süzülür bazen bir harf-i zarif;
Mürekkepte saklıdır bazen bir sır-ı latif.

Ey Türkçe, ne yüce bir dildir!
Anlamı derin, sözlerin hikmetle nazil.
Hem hüzün hem vuslat nakşeder izini;
Âlemde yankılanır ebedî sözlerin sesi.

Koca cihanın cevher gibi ebedisi,
Sonsuzluk içinde yüz ölene dek.
Her harfin kıymetli, her sözün hikmet;
Güzelliklerinle büyüt bizi elbet.

Benim dilim Türkçedir,
Ne kıymetli ne yüce dildir!
Tarihinde saklı nice sırlarla, eserleriyle,
Ebedi herkesin efendisidir.

1.41 Nehir İboş
Üsküp
Cvetan Dimov Lisesi

Dilimiz Türkçe

Türkçem, duydukça gönlümüzün kapıları açılır.
Öyle bir sevdadır ki bu dile,
hissettiğimiz lisan aşkı saçılır.
Bir güneş misali, aydınlatır.
Düşüncelerimiz bir ışık gibi etrafa dağılır.

İlk ayın ışığı gibi büyüler bizi,
Duymaktan, konuşmaktan gurur
yaratır içimizde hepimizin.
Fikrim, cevherim, sesim,
Kalbimizin içine kök salan dilim.

1.42 Sinem Sali
Üsküp
Cvetan Dimov Lisesi

Dilimiz Türkçe

Yükselen sesler var dağlardan köylerden.
Duyarım tanıdıktır, "Merhaba" der biri öteden
Ait hissetmeme yeterdir bu yükselen,
Bir bayrak gibi dalgalanır şanlı Türkçem.

Ortaklık belki de kardeşliktir,
Bizi birbirimize kenetleyendir,
Bir sabah güneşidir kalbimizi ısıtan,
Türkçemizdir bizi biz yapan.

Tarihi bir köprüdür, dolaşanı çoktur.
Bizim en güzel duygumuzdur,
Onu yaşatmak ise bizim borcumuzdur.
Ne güzelsin Türkçem.

1.43 Onur Huseini
Gostivar Banitsa
Uluslararası Maarif Okulları

Dilimiz Türkçe

Türkçem ana dilim, en değerlim.
Biz Türkçe ile okur ve Türkçe ile düşünürüz.
Türkçem, benim en güzel varlığım.
Bize yaşamayı öğretir,
düşüncelerimizi geliştirir
ve bizi her gün biraz daha çok eğitir.

Türkçemiz sanki bizi seven bir dost gibidir.
Biz de onu aynı sevgiyle kucaklarız.
Türkçem,bana okumayı sevdiren,
hayal kurmayı öğreten
ve her zaman yanında olan bir arkadaş gibidir.

Türkçem kalbimizin içindedir
ve biz onu daima seveceğiz.
O bizim için bir kahraman,
bizler de Türkçemiz için birer koruyucuyuz.

Hayatımıza yön veren,
bizi aydınlatandır Türkçemiz.
Ben Tükçemi çok seviyorum
ve onun hep bizimle yaşaması için uğraşacağım.

1.43 Miray İsmail
Konçe
Gotse Delcev İlköğretim okulu

2025 Yılında ”21 Aralık Türkçe Eğitim Günü” Milli Bayramı Münasebetiyle Düzenlenen ”BALKANLARDA TÜRKÇE” Konulu Kompozisyon Yarışmasına Katılan Üniversite Öğrencilerinin Kompozisyonları

İÇİNDEKİLER

1. 2025 Yılında ”21 Aralık Türkçe Eğitim Günü” Milli Bayramı Münasebetiyle Düzenlenen ”BALKANLARDA TÜRKÇE” Konulu Kompozisyon Yarışmasına Katılan Üniversite Öğrencilerinin Kompozisyonları

2.1 Melike Emro 61

2.2 Nazar Aslan 63

2.3 Yeşim Gotak 66

2.4 Sibel Kanzo 67

2.5 Adile Canlı 69

2.6 Selin Kerala 71

2.7 Narin Zuli 73

2.8 Funda Redzep Alicov 75

2.9 Fatma Titiz 77

2.10 Mücever Ümer 79

2.11 Esra Osmani 80

2.12 Rayfe Elmas 82

2.13 Muhammed Korkmaz 85

2.14 Avuşka Osmanoska 87

2.15 Birgül Bayram 89

2.16 Cansu Ruşitovska 91

2.17 Ergül Necip 93

Balkanlarda Türkçe

Balkanlar... Adı geçtiğinde akla hemen acıların, ayrılıkların ve aynı zamanda sımsıcak kucaklaşmaların yaşandığı o hüzünlü ama dirençli coğrafya gelir. Bu toprakların derinliklerinde yankılanan seslerin en eskisi, en tanıdığı ise şüphesiz Türkçedir. Türkçe, burada sadece dilbilgisi kurallarından ibaret kuru bir yapı değildir elbette, yaşlı bir ninenin duasında, gurbetteki bir gencin hasretinde ve unutulmaya yüz tutmuş bir masalın fısıltısında saklı duran duygu yüküdür.Türkçe, sadece onu ana dil olarak konuşanların değil, tüm Balkan halklarının ortak kültür havuzudur aslında. Tarihten Gelen Türkçenin Balkanlar'daki varlığı, beş yüz yıllık bir hatıra defteri gibidir. Her bir kelime, burada kurulan hanelerin, dikilen minarelerin ve paylaşılan bazen acı bazen de tatlı sofraların birer imzasıdır. Osmanlı İmparatorluğu bu topraklardan çekildiğinde, Türkçe de diğer her şey gibi büyük bir yalnızlığın ortasında kaldı. Devletler değişti, sınırlar çizildi, ancak bu dili ana sütüyle öğrenenler için Türkçe, kaybedilen bir yuvanın son sığınağı, geçmişe duyulan ve hiç bitmeyen bir özlem oldu.

Türkçe konuşan azınlıklar, zorlu dönemlerde dillerini korkuyla fısıldayarak korumak zorunda kaldılar. Bu dil, bazen yasaklandı, bazen hor görüldü. İşte bu yüzden Balkan Türkçesi, direnişin ve inatla hayata tutunmanın sembolüdür. O, bir annenin çocuğuna söylediği ninnide, kimliğin sessizce aktarılış şeklidir. Bölge dillerine geçen on binlerce Türkçe kelime, asırlarca süren kader ortaklığının en güzel kanıtıdır. Bir Arnavut'un "merakı", bir Boşnak'ın "sevdası", bir Sırp'ın "kahvesi" dahi o derin ortak geçmişten izler taşır. Bu, gönüller arasına çekilemeyen ince bir bağdır. Balkanlar'da Türkçe, tıpkı zorlu kayaların arasında açan bir çiçek gibi, küçülse de solmamış bir umuttur. O ki, her bir konuşucunun dilinde

yeniden canlanır ve komşuluk ilişkilerini, akrabalık bağlarını sevgiyle örmeye devam eder. Bu dil, geçmişin yaralarını sarmakta, bugünün karmaşasında bir dayanışma feneri yakmaktadır. Balkanlar'da Türkçe, sadece bir kültür mirası değil, kalpten kalbe kurulan, yıkılmasına izin verilmeyen sıcak bir köprüdür. Bu köprü var oldukça, bu topraklar hüzünlü olduğu kadar umutlu da kalacaktır. Türkçe, bu coğrafyada bize miras kalan sadece bir iletişim aracı değil, aynı zamanda aile yadigarı bir sandıktır. O sandıkta, büyükannelerimizin bize gizlice anlattığı masallar, komşunun çaldığı sazın yanık sesi ve babamızın son vedası saklıdır. Bu dil, o uzun ve zorlu yüzyıllarda, bize kim olduğumuzu unutma lüksünü tanımayan tek sığınağımızdır.

Sınırlar değiştiğinde, bayraklar indiğinde, kendi vatanımızda yabancı ilan edildiğimizde, biz direndik. Dillerimizi, kalbimizin en derin köşesinde, korkuyla fısıldayarak koruduk. Okullarımız kapandı, radyolarımız susturuldu, ama evlerimizin duvarları gizli bir okul oldu. Annelerimiz, gece fenerinin loş ışığında bize elifbâyı öğreten ilk öğretmenlerimiz oldu. Türkçe, bu topraklarda fedakârlıkla sulanmış, gözyaşıyla yoğrulmuş bir ekmektir. Her bir harfinde emek vardır. Bir yandan da Balkan Türkçesi, hep bir yanı eksik kalan bir sevdadır. O, hep arkada bırakılan o eski evin bahçesine duyulan bitmeyen bir özlemdir. Bugün, modern dünyanın telaşında biz gençler başka dillere yönelsek de, bir Türk sanatçısının ezgisi duyulduğunda, bir Türk dizisindeki aile sıcaklığı hissedildiğinde, içimizdeki o eski bağ hızla canlanıyor. İşte bu anlarda Türkçe, sadece kelimelerden ibaret olmaz, kayıp bir akrabanın sesi, unutulmuş bir huzurun hatırası olur. Bu topraklar nice dil gördü, nice imparatorluk ağırladı. Ama Türkçe, bir yabancı olarak değil, bu coğrafyanın kadim bir evladı olarak kaldı. O, sadece bir azınlığın dili değil, Balkan ruhunun bir parçasıdır.

Gelin, bu sesi yaşatalım. Onu sadece bir "azınlık" dili değil, bu coğrafyanın kalbi olarak görelim. Çünkü Türkçe burada konuşulduğu sürece, o eski hatıralar ölmez, o gönül köprüleri yıkılmaz. Türkçe, bu hüzünlü coğrafyada umutlu bir direnişin, bitmeyen bir aşkın ve kimliğimizin son kalesinin adıdır. Onu ilelebet yaşatmak da bizim elimizdedir. Ve şimdi, bu kadim toprakların her köşesine kulak verdiğimizde, anlıyoruz ki; Türkçe, Balkanlar'da sadece geçmişten gelen bir mirası taşımıyor; o, her sabah pencereden sızan gün ışığı gibi, bizim bitmeyen umudumuzun da kaynağıdır. Bırakın tarih acıtsın, bırakın sınırlar ayırsın... Bizim sesimiz, bu dağların yankısında, bu nehirlerin türküsünde dilinde yaşamaya devam etsin. Çünkü biz biliyoruz ki, Türkçe yaşadıkça, Balkanlar'daki o sıcak ocak hiç sönmeyecektir.

Balkanlar... Ah, Balkanlar! sadece coğrafi bir bölge değil, gözyaşının toprağa karıştığı, her taşının altında bir göç hikayesinin yattığı büyük, yorgun bir hüzün durağıdır.

Öyleyse son bir fısıltıyla bitirelim. Kapıyı aralayıp baktığımızda, Balkanlar'ın her taşında, her yüzünde ana dilimizin izini görüyoruz. Bu iz, anneannemizin bize ördüğü yün çorapların sıcaklığı, bayram sabahı kapımızı çalan komşunun tebessümüdür. Lütfen, bu mirası bir olup birbirimize kenetlenerek yitirmeyelim. Yeni nesiller, baba evinin anahtarını bu dilde saklasın. Çünkü bir dil ölürse, o dille söylenen tüm sevdalar da bir daha geri gelmemecesine susar. Ve biz, susmak istemiyoruz.

2.1 Melike Emro
Merkez Jupa - Novak köyü
“Uluslararası Vizyon Üniversitesi” - Psikoloji bölümü

Balkanlarda Türkçe Sessizliğin İçinde Yaşayan Dil

Balkanların taş sokakları vardır her biri bir zamanın gölgesini taşır. Bu sokaklarda Türkçe, bazen duyulan bir nefes kadar hafif, bazen de insanın göğsüne oturan koca bir özlem kadar ağır dolaşır. Kimileri için sıradan bir dil gibi görünür, ama bu coğrafyada Türkçe, kaybolmamış bir hatıranın son ışığıdır.

Bir evin kapısı aralandığında, yaşlı bir ninenin dudaklarından dökülen her kelime, sanki yıllar boyunca saklanmış bir sandığın kapağını açar. O sesler eskidir ama eskidikçe güzelleşen şeyler gibi, içindeki duygu keskin ve sıcak kalır.

Çünkü Balkanlarda Türkçe, yaşamak için sessizleşmiş, ama asla ölmemiş bir dildir.

Bazen bir çocuk, anlamını bilmeden bir kelime fısıldar.
O küçücük ses bile, yılların suskunluğunu bir anda parçalayıp geçmişi bugüne bağlar.
İşte o anda insan anlar:
Bazı diller konuşulmadığı dönemlerde bile, kalplerde yankılanmaya devam eder.

Bu coğrafyada Türkçe bir gölgedir; görünmez gibi durur, ama yolda yürürken hep peşindedir.
Hiç gitmez. İnsan arkasına döndüğünde görmez ama hisseder:
Dil, hatırlayanlar olduğu sürece kaybolmaz.

Bir taşın üzerinden su geçse yıllarca, taş aşınır ama Türkçenin izi aşınmaz.
Çünkü bu dil, burada yaşayan insanların alın terine, sessiz dualarına, çocuk kahkahalarına karışmış bir koku gibidir.
Silinmez.
Savrulmaz.
Kaybolmaz.
Sadece saklanır… doğru zaman gelince yeniden doğmak için.

Akşam olunca evlerin içinden yükselen o ağır Türkçe cümleler, birer hikâye taşır. Bir cümlenin sonunda insanın yüreğine saplanan bir sessizlik olur işte o sessizlik dilin kırgınlığını anlatır. Çünkü Balkanlarda Türkçe bazen sevilmekten yorulmuş, bazen unutulmaktan incinmiştir ama yine de direnmiştir. Çünkü bazı diller, unutulmamak için değil unutulsa bile geri dönmek için yaratılmıştır.

Ve belki de Balkanlarda Türkçeyi en çok yaşatan şey, insanların ona dokunuşudur. Kimisi diline kıyamaz, kimisi özler, kimisi korur, kimisi de sadece içinden geçirir. Ama hepsi bilir:

Türkçe burada bir dil değildir bir yaradır, bir umut ışığıdır, bir nefesin göğüste bıraktığı sıcaklıktır.

Yıllar geçer, sınırlar değişir, şehirler eskir…
Ama bir evin köşesinde duran eski bir fotoğraf, bir sandıkta saklanan sararmış mektup, bir ninenin son duası hep Türkçedir. Çünkü insanoğlu en derin duygularını her zaman en iyi bildiği dilde saklar. Ve Balkanlarda o en iyi bilinen dil hâlâ Türkçedir.

Sonunda insan şunu fark eder:

Türkçe burada unutulmamıştır sadece sessizce beklemektedir. Dil, toprak gibidir. Bir kez kök saldı mı, dünyanın bütün rüzgârları bile onu sökemez.

Ve bu yüzden Balkanlarda Türkçe, herkesin dilinde olmasa bile, gözünde yaş, kalbinde sızı, ruhunda bir sıcaklık olarak hep hissedilir.

Çünkü bazı diller konuşulmaz;
bazı diller yaşanır..

2.2 Nazar Aslan

Üsküp - Pagaruşa Köyü

UKIM Filoloji Fakültesi

BALKANLARDA TÜRKÇE

Balkanlarda Türkçe, yüzyıllar boyunca sadece bir iletişim aracı değil, aynı zamanda kültürel güçlü bir mirastır. Bugün hala Balkan şehirlerinde Türkçe kelimelere, deyimlere, hatta Türk kültüründe izler taşıyan geleneklere rastlamak mümkündür. Bu durum, tarihsel etkileşimin ne kadar derin olduğunu göstermektedir. Ayrıca Türkçe, bu coğrafyada sadece Türk toplulukları tarafından değil, Türkçe ile tanışmış başka halklar tarafından da ilgiyle yaşatılmaktadır. Bazı bölgelerde insanlar, artık kullanmadıkları halde, geçmişten kalma birkaç Türkçe kelimeyi hala sevgiyle hatırlar. Bu kelimeler, tıpkı eski bir fotoğraf gibi, geçmişe dair sıcak bir hatıra taşır. Belki de Balkanlarda Türkçeyi özel kılan şey, onun yalnızca bir topluluğa değil, bu coğrafyada yaşamış herkesin ortak hikayesine ait olmasıdır. Diller kaybolsa bile hatıralar kaybolmaz; bir kelime bile bazen koca bir tarihin kapısını aralar. Türkçe bu anlamda Balkanlar için bir dil değil, geçmişte paylaşılan ortak bir hayatın duygusal hafızasıdır. Türkçenin Balkanlardaki varlığı, bazı bölgelerde anadil olarak sürerken, bazı yerlerde ikinci dil ya da kültürel bir hatıra olarak yaşamaya devam etmektedir. Bulgaristan, Kuzey Makedonya, Kosova, Bosna-Hersek gibi ülkelerde türk toplulukları, dilin yaşatılması için çeşitli dernekler, okullar ve kültürel etkinlikler düzenlemektedir. Türkçe, bu insanlar için sadece bir dil değil; kimliklerini, geçmişlerini ve topluluğa bağlılık duygularını koruma aracıdır. Türkçenin Balkanlardaki varlığı, Osmanlı Devleti'nin bölgedeki asırlar boyunca süren hakimiyeti ile başlar. Bu uzun süreç, mimariden müziğe, mutfaktan günlük konuşma diline kadar pek çok alanda silinmez izler bırakmıştır. Günümüzde bile, Arnavutça, Boşnakça, Sırpça, Bulgarca, Makedonca ve Romence gibi bölge dillerinde yüzlerce Türkçe kökenli kelime canlılığını korumaktadır. Osmanlı Devleti'nin çekilmesinin ardından bile Türkçe, Balkan ülkelerinde yaşayan Türk azınlıklar anavatanlarından kopmadan varlığını sürdürmüştür. Bu topluluklar için Türkçe; eğitim, sanat, kültür ve sosyal yaşamın temel direğidir. Türkçe okullar, tiyatrolar, gazete ve televizyon yayınları, dilin yaşatılması ve gelecek nesillere aktarılması konusunda hayati bir rol üstlenmektedir. Balkanlarda yaşayan Türk halkı kendi kültürlerini ve en önemlisi dillerini büyük bir özenle korumuşlardır. Türkçe, onlar için ssdece evde konuşulan Bir dil değil, aynı zamanda kimliklerini korumanın ve gelecek nesillere aktarmanın en önemli yoludur. Çocuklar Türkçe öğrenerek, hem aileleriyle hem de Türkiye Cumhuriyeti ile bağlarını güçlü tutarlar. Son yıllarda Türkiye Cumhuriyeti, Balkan ülkeleriyle olan dostluğunu daha da güçlendirmiştir. Ticaret, turizm ve eğitim alanlarında kurulan yeni bağlar sayesinde, Türkçe öğrenmeye ilgi

duyan Balkanlıların sayısı hızla artmıştır. Türkçe sadece Türkler için değil, tüm balkan halkları için karşılıklı anlayışın dili haline gelmektedir. Elbette Balkanlarda Türkçenin bugünkü durumu, geçmişte olduğu kadar güçlü değildir. Modernleşme, göç, siyasi değişimler ve eğitim politikaları gibi faktörler, Türkçenin kullanım alanlarını bazı bölgelerde daraltmıştır. Ancak buna rağmen Türkçe, Balkanlarda hala canlı bir dildir ve birçok insan için kimliğin ayrılmaz bir parçasıdır. Günümüzde gerek Türkiye'nin bölgeyle kurduğu kültürel ilişkiler, gerek Balkan ülkelerindeki Türk toplumlarının çabaları sayesinde dilin korunması ve geliştirilmesi yönünde önemli adımlar atılmaktadır. Balkanlarda Türkçe; geçmişten günümüze uzanan bir bağın, ortak bir kültürün ve karşılıklı etkileşimin ifadesidir. Bu dil, Balkan halklarının ortak hafızasında önemli bir yere sahiptir. Türkçenin bu coğrafyadaki varlığını sürdürmesi, yalnızca Türk toplulukları için değil, Balkanların kültürel çeşitliliği ve çok sesliliği için de büyük bir değerdir. Bu nedenle Türkçenin korunması, öğretilmesi ve gelecek nesillere aktarılması hem kültürel hem de tarihi bir sorumluluk olarak görülmelidir. Balkanlar'da Türkçe, sadece geçmişte kalmış bir anı değildir. O, bugünün canlı bir gerçeği ve yarının da umut veren bir parçasıdır. Türkçe, bu rengarenk coğrafyada kültürel çeşitliliği zenginleştirir, farklı halklar arasında bir köprü kurar ve ortak bir kardeşlik duygusunu besler. Balkanlar Türkçe, sayesinde daha zengin, daha dost canlısı ve daha anlaşılır bir yerdir. Bu güçlü ve sıcak dilin, bölgenin barış dolu geleceği için önemli bir ışık olmaya devam edeceğinden eminiz. Eski Balkan çarşılarını dolaşırken birçok dükkânın tabelasında Türkçe kökenli kelimelere rastlarsınız. Ama en güzeli, esnafın kullandığı o tanıdık hitaplardır: "Buyurun", "Kolay gelsin", "Hoş geldiniz". Bu sözler belki artık herkes tarafından bilinmez, ama ne zaman duyulsa bir tanıdıklık, bir yakınlık hissi uyandırır. Çünkü Balkanlarda Türkçe; sadece bir dil değil, aynı zamanda misafirperverliğin, komşuluğun ve ortak geçmişin sessiz bir temsilcisidir.Türkçenin Balkanlardaki yolculuğu bazen zorlu olmuştur. Zaman değişmiş, sınırlar yeniden çizilmiş, insanlar yer değiştirmiştir. Buna rağmen Türkçe, tıpkı kökleri derine uzanan bir ağaç gibi varlığını korumayı başarmıştır. Öyle ki, bazı köylerde Türkçe hâlâ günlük konuşma dilidir; bazı şehirlerde ise okullarda öğretilen, gençler tarafından sevilen bir kültür köprüsüdür. Balkanlarda Türkçe; zamanın silemediği bir iz, taşlara kazınmış bir hatıra, kuşaklar arasında dolaşan bir sıcaklıktır. Dil, bu coğrafyada yaşayanların geçmişini de geleceğini de birbirine bağlayan sessiz bir el gibidir. Ve o el, her nesilde biraz daha farklı biçimde uzansa da hiçbir zaman tamamen kaybolmaz. Çünkü Balkanlarda Türkçe, bir dil olmaktan çok daha fazlasıdır: Yaşayan, nefes alan, anlatmaya devam eden bir hikâyedir. Sustuğu zaman bile varlığını

hissettiren, konuşulduğu zaman geçmişi bugüne bağlayan, silinmeye çalışıldığında bile yeniden filizlenen bir kültür ağacıdır. Bu ağacın dalları diller, dinler, gelenekler ve insanlar arasında uzanır. Her dal farklı bir hikâye taşır; ama tüm hikâyeleri birleştiren ortak unsur Türkçedir. Bu nedenle Balkanlarda Türkçe, sadece korunması gereken bir miras değil, aynı zamanda yaşatıldıkça güçlenen bir kimlik, bir duygu ve bir bağdır. Türkçe", hem geçmişi hem bugünü hem de geleceği içinde barındıran geniş bir konudur. Türkçe, Balkanların sokaklarında, evlerinde, pazarlarında, türkülerinde ve insanların hafızasında yaşamaya devam etmektedir. Basit bir dil olmaktan çok daha fazlasıdır; bir kültürün, bir tarihin ve ortak bir yaşamın doğal sonucudur. Bu nedenle Balkanlarda Türkçenin korunması, hem kültürel çeşitliliğe hem de bölgenin tarihi bağlarına büyük katkı sağlar. Türkçe, Balkanlarda var oldukça, geçmiş ile gelecek arasındaki bağ da güçlü kalmaya devam edecektir.

2.3 Yeşim Gotak

Debre/ Merkez Jupa / Elessa

Uluslararası Balkan Üniversitesi

Balkanlarda Türkçe

Balkanlar.. Dağların birbirine yaslandığı, taş sokaklarında tarih kokan rüzgârların dolaştığı o eski yer Bu topraklarda yüzyıllar boyunca birçok halk bir arada yaşadı; mutluluklar ve acılar birbirine karışıyordu. Bu süreçte Türkçe, Balkanların ruhuna işleyen dillerden biri oldu. Sadece konuşulan bir dil değil, aynı zamanda bir annenin çocuğuna söylediği bir ninni, bir selamın sıcaklığı veya bir sofrada paylaşılan ekmeğin adı oldu. Osmanlı'nın ilk yıllarında Türkçe, Balkan şehirlerinin sokaklarına girdi. Zamanla, taş evlerin avlularında, kahvehanelerin dumanlı atmosferinde ve çarşıların kalabalığında duyulan o tanıdık kelimeler, farklı dillerle kardeşlik kurdu. Türkçenin bazı kelimeleri Arnavutça, Sırpça ve Makedonca'da da kullanıldı. "Çorba" gecenin sıcaklığını, "dolap" evin düzenini ve "yorgan" gecenin gizli sığınağını ifade etti. Geçmişten bugüne uzanan ince bir bağ gibi, her kelime kalplerde yer etti.

Ama Türkçe Balkanlarda kelimelerle sınırlı değildi. Bir yaşam tarzı, kültürünün izlerini taşır. Türkçenin sesi, bayram sabahlarında edilen duaların tınısında, düğünlerde söylenen türkülerin kıvraklığında ve yaşlıların anlattığı hikâyelerde gizliydi. Belki herkes o dili konuşmuyordu, ancak herkes o sese bir şekilde dokunuyordu. Balkanların bazı köylerinde güneş doğarken Türkçe selamlar hala yükseliyor. Çocuklar okul yolunda iki dil arasında koşarken, yaşlıların gözleri nemleniyor çünkü Türkçe onlara çoktan geçmişte kalmış gibi görünen o eski günleri hatırlatıyor. Türkçe, birlikte yaşamanın, birlikte ağlamanın ve birlikte gülmenin diliydi.

Bu günlerde belki daha az duyuluyor veya kullanılıyor ama yine de var. Dil, hatıraların, ilişkilerin ve paylaşılan zamanların bir bileşenidir. Bu nedenle Türkçe Balkanlarda hayatta kalıyor. Bir annenin ninnisinde, bir dedenin duasında, bir gencin utangaçça selamında dimdik ayakta. Belki de en önemlisi şu ki, Balkanlarda Türkçe hem geçmişi hatırlatıyor hem de geleceğe umut veriyor. Yüzyıllar öncesinden kalan bir emanet gibi, kalbimizde hiçbir zaman bozulmadan duruyor. Ne zaman duyulsa, sanki uzaklardan gelen sıcak bir "merhaba" gibi hissettiriyor.

2.4 Sibel Kanzo

Kırçova

Uluslararası Vizyon Üniversitesi Gostivar

SUSAMIŞIM TÜRKÇEYE

Hep duyardım onların yabancı ağızlarından, bizim işlenmiş özel dilimizin kelimelerini.

Ama anlam veremezdim; küçücük bedenimde bulunan, henüz gelişme çağındaki tecrübesiz aklım bunu çözecek kadar güçlü değildi.

Yine de o boş bir kâğıt gibi tertemiz olan aklım ve hislerim, o kelimelerin iyi bir niyetle söylenmediğini bariz bir şekilde biliyordu.

Yıllar öyle hızlı geçti ki…

Zamanla hep aradım durdum; aradıkça sordum, sorguladıkça derinleştim:

"Neden? Neden?"

Ve o arayışın içinde her geçen gün biraz daha susadım Türkçeme.

Kendime, "Neden onlar o yabancı ve sevgisiz ağızlarına bizim kelimelerimizi katıyorlar?" diye diye aslında farkında olmadan bir yol çizmiştim.

Bu sorunun cevabını bulmak için yürüdüm durdum; Vardar'ın kıyılarında belki bir rüzgâr kulağıma Türkçemin huzur veren melodisini fısıldar diye bekledim.

Sonra yürümeye başladım Osmanlı'nın iz bıraktığı şehirlerin topraklarında.

Birden aradığım şey karşımda belirdi; yürüdükçe, rüzgârın esintisiyle Türkçemi duydum, duydum, duydum.

O huzur tarif edilemezdi. Etrafıma bakındıkça içimden bir ses yükseldi:

"Ben neredeyim?

Ben Balkanlardayım.

Ben ecdadımın miras bıraktığı topraklardayım.

Yürüdüğü, savaştığı, uğruna kan döktüğü, hükmettiği o güzel topraklardayım…”

O an kendime geldim.

Ne olduğumu, nereden geldiğimi bütün berraklığıyla hatırladım.

Ben Türk’tüm.

Ben aradığım Türkçeydim.

Ben aradığım umut, aradığım kurtuluştum.

2.5 Adile Canlı

Demir Kapı Koreşnik köyü

UKIM Pedagoji Fakültesi

Balkanlarda Türkçe: Kaybolmayan Sesin İzinde

Balkanlarrr.. Yüzyıllardır farklı kültürlerin birbirine dokunduğu, tarıh boyunca acılarla sevinçlerin iç içe geçtiği bir coğrafya. Bu topraklarda yürürken, geçmişin ayak izleri yalnızca taşlarda değil; dillerde, melodilerde ve insanların belleğinde saklıdır. İşte Türkçe de bu izlerden biridir. Balkanların rüzgarına karışmış, bazen bir ninnide, bazen bir çarşı sohbetinde, bazen de yalnızca yaşlı bir amcanın hafızasında yaşayan kadim bir ses.

Türkçenin Balkanlardaki yolculuğu, yüzyılları aşan bir kültür alışverişinin hikayesidir. Osmanlı döneminde şehirlerin sokaklarında yankılanan Türkçe, zamanla yalnızca bir yöntem dili olmaktan çıkmış, farklı milletlerin ortak dili, ortak kalbi haline gelmiştir. Arnavut'un, Boşnak'ın, Makedon'un yan yana yaşadığı mahallelerde Türkçe, insanların birbirini anlamasını kolaylaştırmış, dostlukların ve ortak yaşam kültürün dili olmuştur. Bugün bile balkanlarda dolaşırken yaşlı birinin ağzından dökülen bir "Hoş geldin evlat"cümlesi, bu ortak geçmişin sıcaklığını hatırlatır.

Balkan Türkleri için Türkçe, yalnızca bir dil değil; kimliğin ve hatıraların taşıyıcısıdır. Kosova'nın Prizren'inde sabah erken saatlerde çay ocaklarından yükselen sohbet, Kuzey Makedonya'nın Gostivar'ında okul çıkışında Türkçe konuşan çocukların neşesi,Bulgaristan'ın Kırcaali'sinde Türkçe türkü söyleyen ninelerin sesi... Hepsi aynı duyguyu taşır: "Biz burdayız ve bu dil bizim geçmişimiz kadar geleceğimizdir." Türkçe, Balkan Türklerinin kendi kimliklerini kaybetmeden bu çok kültürlü coğrafyada var olabilmelerinin en güçlü dayanağı olmuştur. Ancak her şey yalnızca nostaljiden ibaret değildir. Balkanlarda Türkçe, bugün hala yaşayan ama aynı zamanda zorluklarla mücadele eden bir dildir. Bir dilin unutulması yalnızca kelimelerin kaybolması değildir. O dili konuşan insanların dünyayı algılayış biçimi, hatıraları ve kültürel zenginlikleri de zamanla yok olur. Bu yüzden Balkanlarda Türkçeyi yaşatmak, aslında bir hafızayı korumak, bır kimliği geleceğe taşımak anlamına gelir.

Neyse ki Balkanlarda hala Türkçeyi yaşatmaya çalışan güçlü bir irade vardır. Okullarda verilen Türkçe dersleri, Türk derneklerinin düzenlediği kültürel etkinlikler, gençlerin sosyal medyada Türkçe içeriklerin üretmesi, Türkiye ile yapılan kültürel ve akademik işbirlikleri... Tüm bunlar, bu dilin geleceği için umut verici adımlardır. Çünkü Türkçe, Balkanların yalnızca

geçmişi değil, aynı zamanda geleceğidir. Farklı halkları bir arada tutan ortak bir kültürün bağlayıcı ruhudur. Balkanlarda Türkçe, bazen hüzünlü bir hikayenin içinde sessizce duran bir cümledir. Bu dil, yüzyılların izini taşıdığı kadar, geleceğin taşlarını da döşemeye devam eder. Her "Merhaba" bir bağ kurar, her "Günaydın" bir sıcaklık yayar, her "Hoşçakal" bir veda değil yeniden buluşmanın mirasıdır.

Ve belki de Balkanlarda Türkçenin en güzel tarafı, bu topraklarda bazen unutulmuş bir sandıktan çıkan eski bir mektup gibi; sararmış olsa da içindeki duygular hala tazedir. Çünkü bir dil, onu taşıyan insanların kalbi attıkça yaşar. Balkanlarda Türkçenin kalbi de hala atıyor. Kimi zaman yavaş, kimi zaman güçlü, ama her zaman umutla... Belki zaman değişiyor, insanlar göçüyor, şehirler dönüşüyor; fakat Türkçe, Balkanların rüzgarıa karışmış bir hatıra gibi hiç kaybolmuyor. O hatırayı yaşatmak bizim elimizde. Çünkü bir dili korumak, aslında bir geçmişi sahiplenmek ve bir geleceğe inançla yürümektir.

2.6 Selin Kerala

Gostivar

UKIM Pedagoji Fakültesi

Balkanlarda Türkçe

Balkan topraklarında yürürken insan bazen bir kapı eşiğinde,bazen bir yerinin kalabalığında,bazen de uzak bir köyün sessizliğinde tanıdık bir kelime duyar.O kelimenin taşıdığı sıcaklık,yanlızca bir dilin sesi değildir; yüzyılların içinden bugüne ulaşmış bir mücadelenin nefesidir.Çünkü bu topraklarda Türkçe,kendiliğinden var olmamış,kolaylıkla da ayakta kalmamıştır.Her kelimesi,yaşamak için direnmiş bir hatıranın parçasıdır.

Balkanlarda Türkçe,sadece konuşulan bir dilden çok daha fazlasıdır.Bir evin içindeki ninenin torununa anlattığı masaldır… Bir kahve sohbetinde gülüşlerin arasına karışan"nasılsın"dır…Bazen unutulacağını sanan bir türküöbazen yıllar sonra yeniden duyulan bir selamdır.Her biri, zamanın yıpratamadığı bir bağın sessiz tanığıdır.

Bu bölgede Türkçenin varlığını korumak hiçbir zaman kolay olmadı.Savaşlar,göçler,yasaklar,kopuşlar….Zamanla birçok şey değişti ama bazı evlerin duvarlarında,bazı ailelerin hafısazında Türkçe hep kaldı.Bir dil ne kadar yük taşırsa,o kadar değer kazanır.Bu yüzden Balkanlarda duyulan her Türkçe kelime,aslında bir emeğin,bir sabrın ve bir direnişin sonucudur.

Biz üniversite sıralarında not tutan,kampüs yollarında hayallerini büyüten gençler;belki farkında olarak belki de olmayarak bu mirasın gölgesinde yürüyoruz.Çünkü bir dil yanlızca konuşulmaz,taşınır.Sessizce omuzlanır,fark edilmeden geleceğe bırakılır.Türkçe de bu topraklarda tam böyle bir varlıktır; görünmez ama derin,sarsılabilir ama kolay kolay yıkılmaz.Her nesille yeniden filizlenen,her duyuşta geçmişi hatırlatan ağır bir emanettir.

Ve biliyoruz ki bir dili yaşatmak,yanlızca onu duymak ya da konuşmak değildir.Türkçe,dudaktan çıkıp havaya karışan birkaç sözcükle değil;yazıyla,düşünceyle,üretmeyle ayakta kalır.Eğer biz yanlızca geçmişe bakar,mirası hayranlıkla izler ama ona yeni bir tuğla eklemezsek,bu köprü bir gün eksik kalır.Bu yüzden Balkanlarda Türkçe,hatırlanmak kadar yazılmalı,konuşulmak kadar korunmalı,korunmak kadar geliştirilmelidir.Herkezin omuzunda küçük de olsa bir görev vardır.Çünkü bir dil,ancak sahip çıkıldığında geleceğe varır.Türkçe yalnız kalmayacak; nefes alacak,büyüyecek,yarınlara kök salacak…

Balkanlarda Türkçenin hala nefes alıyor olması,bize zamanın önünde eğilmeyen bir
gerçeği hatırlatır:Bir dil,ancak ona yüreğiyle dokunanlar sayesinde yaşar.Biz unutmadıkça o da bizi unutmayan bir yuva olur.Peyami Safa'nın dediği gibi:"Dil,insanın evidir."Türkçe,Balkanlarda işte bu evi koruyan sessiz bir ışık,geçmişten geleceğe uzanan en dayanıklı mirastır.

2.7 Narin Zuli

Gostivar

Balkanlarda Türkçe

Köklerimin Sesi Balkanlar,

dillerin birbirine karıştığı, kültürlerin omuz omuza yürüdüğü, tarihin gölgelerinin hâlâ sokaklara vurduğu bir coğrafya. Bu topraklarda Türkçe, sadece konuşulan bir dil değil; nefes alan, yaşayan, duyguları ve hatıraları taşıyan bir mirastır. Benim için Türkçe, hem kişisel bir kimlik hem de Balkanların ruhunda varlığını sürdüren güçlü bir sestir. Küçük bir Balkan köyünde büyüdüm. Sabahları uyandığımda annemin mutfakta söylediği bir türküyle güne başlardım. O melodiler, kelimelerle birleşir ve evimizin içini bir sıcaklıkla doldururdu. Türkçe, daha o zamanlar hayatımda sadece bir iletişim dili değil; annemin sevgisi, babamın güven veren sesi, kardeşlerimin kahkahalarıydı. Köyümüzde herkes Türkçe konuşurdu; bu yüzden Türkçe benim için doğal bir nefes gibiydi. Köyün sokaklarına çıktığımda da farklı bir manzara yoktu. Kapı önlerinde oturan yaşlı kadınlar, yanlarından geçen herkese Türkçe selam verir; çocuklar koştururken Türkçe bağırışlar havada yankılanırdı. Yaz akşamlarında erkekler bir araya gelir, çay bardaklarının tıngırtısıyla birlikte Türkçe sohbetler yapılırdı. Bu sahneler bana Türkçenin, toplumun kalbinde nasıl bir ritim tuttuğunu gösterirdi. Balkanlarda Türkçe duymak bana her zaman geçmişin sıcak bir dokunuşunu hatırlatır. Bu dilin içinde tarih saklıdır: Osmanlı'dan kalan kelimeler, eski hikâyeler, gelenekler, deyimler… Bir pazar yerinde alışveriş yaparken duyduğum bir kelime, yüzlerce yıl öncesinden bugüne taşınmış bir iz gibi gelir bana. Sanki tarihin sesi kulağıma eğilir ve "Biz hâlâ buradayız" der. Bu yüzden Türkçe, Balkanlarda yaşayan bir kök gibidir; toprağın altına derinlemesine uzanır ve her nesli beslemeye devam eder. Müzik, bu dilin kalpte bıraktığı en duygu dolu izlerden biridir. Köy düğünlerinde çalan Türkçe şarkılar, insanların yüzlerinde bir neşe ve tanıdıklık oluşturur. Ritmi duyduğumuz anda yaşlısı genci dans etmeye başlar; çünkü Türkçe müzik, bizi birbirimize bağlayan görünmez bir ip gibidir. Türkçe bir türkü duyduğumda melodiler Balkan rüzgârıyla birleşir ve sanki hem geçmişi hem bugünü aynı anda yanıma getirir. Türkçenin insanı sarıp sarmalayan bir sıcaklığı vardır; bu sıcaklık müzikle birleştiğinde daha da güçlü hissedilir. Kültür, sadece dille sınırlı değildir. Sofrada paylaşılan bir yemek bile Türkçenin ruhunu taşır. Annemin yaptığı dolmanın kokusu, bayram sabahları pişen çörekler, büyüklerimizin anlattığı masallar… Hepsi Türkçenin izlerini taşır. Bayram sabahı evimizdeki Türkçe dualar, bir geleneğin nesilden nesle nasıl aktarıldığını anlatır. Bu gelenekler, Balkanlarda yaşayan Türk toplumunun kimliğini koruma mücadelesinin sessiz ama güçlü bir parçasıdır. Bazen

akşamüstü köyün meydanında otururken büyüklerin konuşmalarına kulak veririm. Onların kullandığı eski deyimler, gençlerin artık pek bilmediği kelimeler, içimde tatlı bir hüzün uyandırır. Türkçenin her cümlesi, her kelimesi sanki bize geçmişi hatırlatmak, unutmamamız için kulağımıza küçük bir not bırakmak ister. Bu yüzden Balkanlarda Türkçe konuşmak bir anlamda direnmek demektir; kültürüne sahip çıkmak, geçmişi geleceğe taşımak demektir. Benim için Türkçe, aynı zamanda bir aidiyet duygusudur. Nerede olursam olayım Türkçe duyduğumda içimi bir sıcaklık kaplar. Tanımadığım biri Türkçe konuştuğunda bile sanki uzun zamandır görmediğim bir akrabamı görmüşüm gibi hissederim. Türkçe, bana "yalnız değilsin" diyen bir sestir. Bu dil, Balkanlarda yaşayan binlerce insanın ortak bağı, ortak geçmişi ve ortak geleceğidir. Bugün geriye dönüp baktığımda, Türkçenin hayatımdaki yerinin ne kadar derin olduğunu daha iyi anlıyorum. Çocukluğumun oyunları, ailemle yaptığım sohbetler, bayramlarda duyduğum dualar, sokaktaki kahkahalar… Hepsi Türkçeyle var oldu. Bu yüzden Türkçe benim için sadece bir dil değil; hatıralarımın taşıyıcısı, kimliğimin temel taşıdır. Sonuç olarak, Balkanlarda Türkçe, hem bir kültürün hem bir kimliğin capcanlı bir yansımasıdır. Bu dilin içinde aile, gelenek, müzik, tarih ve sevgi vardır. Türkçe, köklerimi toprağa bağlayan güçlü bir sestir. Nerede olursam olayım, hangi dilde konuşursam konuşayım, Türkçe bana her zaman "Evdesin" hissini verir. Bu nedenle Balkanlarda Türkçe, yalnızca geçmişin hatırası değil; bugünün gerçeği, geleceğin umudu ve benim için değeri ölçülemez bir mirastır.

2.8 Funda Redzep Alicov

Konçe

Goce Delçev Üniversitesi

Balkanlarda Türkçe Bir Coğrafyanın Hafızası

Balkanlar, yüzyıllar boyunca farklı milletlerin, dillerin ve kültürlerin buluşarak yeni bir bütün oluşturduğu kadim bir coğrafyadır. Bu bütünün en derin damarlarından biri, asırlardır varlığını sürdüren Türkçedir. Türkçe, sadece bir iletişim aracı değil; tarih ile bugün arasında kurulan sahici bir köprü, bir kimlik ve bir hafıza taşıyıcısıdır. Bu nedenle Balkanlarda Türkçenin varlığı, geçmişin izlerini günümüze taşıyan yaşayan bir kültürel miras niteliği taşır. Osmanlı döneminde devlet yönetiminden edebiyata, ticaretten eğitime kadar geniş bir alanda kullanılan Türkçe; Balkan halkları arasında ortak bir anlayış, ortak bir zemin oluşturmuştur. Bu dilin farklı coğrafyalarda doğal bir şekilde yaşamaya devam etmesi elbette gurur vericidir. Gururun ötesinde, altı yüz bini aşkın kelime haznesiyle Türkçenin güçlü yapısı; onu hem zengin hem de korunmaya değer bir kültür varlığı hâline getirir. Bugün Balkan şehirlerinde gezerken Türkçenin sessiz ama derin nefesini hissetmek mümkündür. Üsküp'te pazarcının Türkçe seslenişi, Ohri'de oyun oynayan çocukların araya serpiştirdiği Türkçe kelimeler, Priştine'de üniversitelerde açılan Türkçe dersleri, Kırcaali'de Türkçe yayımlanan gazeteler… Tüm bu görüntüler, Türkçenin Balkan hayatının doğal bir parçası olduğunun en canlı işaretlerindendir. Türkçenin tarihsel zenginliği yalnızca günlük hayatta değil, yazı geleneğinde de kendini gösterir. Orhun ve Göktürk yazıtlarından Arap-Fars etkili dönemlere, oradan Latin alfabesine uzanan geniş bir süreç, dilimizin tarihsel derinliğinin kanıtıdır. Bugün kullandığımız 29 harfli alfabe; sekiz sesli ve yirmi bir sessiz harfin uyumuyla Türkçenin temiz, akıcı ve güçlü yapısını yansıtır. Balkanlarda farklı ağız ve lehçelerin bulunması, Türkçenin farklı kültürlerle temas ederek doğal bir çeşitlilik kazanmasının sonucudur. Bazı kelimelerin bölgeler arasında farklı anlamlar taşıması bu zenginliğin bir parçasıdır. Ancak dilin özü, taşıdığı kültürel hafıza bozulmaz. Türkçenin bu çeşitlilik içindeki direnci, onun ne kadar köklü ve zengin olduğunu gösterir. Bu zenginliğin korunması ise ancak bilinçli bir kullanım ve doğru aktarım ile mümkündür. Günümüzde Türkçenin Balkanlarda yaşatılması için çeşitli kurumlar, dernekler, üniversiteler ve sivil toplum örgütleri önemli çalışmalar yürütmektedir. Türkçe dersleri açılmakta, öğrenciler arasında dil bilinci geliştirilmektedir. Bu çabalar, Türkçenin sadece öğretilen bir ders değil; sürdürülen bir kimlik, bir kültür mirası olarak varlığını koruması açısından son derece değerlidir. Türkçe, Balkanlarda yalnızca konuşulan bir dil değildir; bu coğrafyanın ruhuna işlemiş bir değer, bir hafıza ve bir kimliktir. Bu dili yaşatmak, geçmişten bugüne aktarılan kültürel bir emaneti geleceğe taşımak anlamına gelir. Dilimizin aynı zamanda kimliğimiz olduğunu unutmadan; Türkçeyi doğru, özenli ve

bilinçli kullanmak hem diğer kültürlere saygımızın bir göstergesi hem de gelecek nesillere bırakacağımız en kıymetli mirastır. Türkçe; kucaklayan, koruyan, yol gösteren bir baba figürü gibi bizi tarihin güçlü damarlarına bağlayan bir köprüdür. Balkan coğrafyasında Türkçenin varlığını korumak ve güçlendirmek yalnızca bir dil meselesi değil; kültür, aidiyet ve tarih bilincini yaşatma meselesidir. Bu dil, Balkanlardaki Türk topluluklarını hem kendi köklerine hem de ana vatan Türkiye'nin sıcak hafızasına bağlayan güçlü bir bağdır. Bu bilinç, kimliğimizi hem bugün hem yarın taşıyacak en sağlam temeldir.

2.9 Fatma Titiz

Üsküp

Uluslararası Balkan Üniversitesi

Balkanlarda Türkçe

Balkanlar, yüzyıllar boyunca farklı kültür ve medeniyetlerin buluşma noktası olmuş zengin bir coğrafyadır. Balkanlarda Türkçenin çok önemli bir yeri vardir. Özelikle Osmanlı İmparatorluğunun etkisinden sonra, Balkanlarda Türklerden kalan pek çok türk izleri hala yaşamakta;bu izlere bir çok alanda raslamaktayız. Osmanlı İmparatorluğu'nun Balkanlarda uzun yıllar hüküm sürmesi, Türkçenin Balkan toplumlarıyla güçlü bağlar kurmasına katkı sağlamıştır. Günümüzde balkan ülkelerine baktığımızda,her birinde Türkçe konuşan ve Makedon türkü olan insanlarla karşılaşmaktayız. Bu topraklarda Türkçe, sadece bir dil olarak değil, nesiler boyunca aktarılan bir hatıra, bir bağ, bir ses olarak yaşamaya devam etmiştir. Yüzyıllar öncesinden kalan Türklerde, sokak aralarındaki konuşmalarda ve insanların gönlünde Türkçenin izi hala hisedilir ve yaşanılır. Bu nedenle Balkanlarda Türkçe, geçmişi bugüne bağlayan sıcak bir köprü gibidir.

İşte bu yüzden,Balkanlarda Türkçenin yolculuğunu anlatmak aslında insanları, anıları ve yüzyıllar boyunca kalplerde saklanan ortak bir hikayeyi anlatmaktadır. Tüm bu duyguların arasına ise ,zamanın bile silemediği bir geçmiş ve nesilerden nesillere aktarılan bir dil mirası vardır. Türkçenin Balkanlarda bu kadar konuşulmasının sebebi Türkiyeden göç eden osmanlı topluluklarıdır. Balkanlarda birinden örnek vericek olursak Makedonya'da, Üsküp'ün bazı bölümleri hep Türkçe konuşuyorlar, Türk çarşısı gibi Türkçe konuşulmaya başlamış ve Üsküp'te türkçe bilen insana raslma şansımız biraz fazladır. Çünkü türküyeden okumak için bir çok gencimiz geliyor, Türkçemiz öyle bir dil ki nesilden nesile aktarılan, nerde olursan ol her yerde bir Türk vatandaşımız vardır! Balkanlardan örnek verecek olursak sadece Üsküp değildir yanı sıra Kosovo'da Prizren gibi kültürel merkezlerde veya Bulgaristan'ın bazı bölgelerinde de Türkçe konuşan ve Türkçe'yi yaşatan büyük topluluklar mevcuttur.

Balkanlar, coğrafi bir bölgeden öte, asırlar süren bir duygu mirasının evidir. Türkçe ise bu mirasın anahtarıdır. Bu topraklar, sadece haritada bir

yer değil; kalbimizde atanı, geçmişten bugüne uzanan sıcak bir elin tutuşunu temsil eder. Türkçe, Fatih'in fethettiği topraklarda sadece bir değil, nesilerin birbirine fısıldadığı bir ninnidir; bir annenin yavrusuna braktığı en değerli hatradır.Köprülerin yıkıldığı, sınırların çizildiği zor zamanlarda dahi, dilimiz en sağlam köprü olmuş, kalpleri birleştirmiştir. İşte bu yüzdendir ki, Balkanlarda duyulan Türkçe, yanlızca bir ses değil, Türk'ün o topraklardaki bitmeyen sevdasıdır. Bu sevda, nerde olursak olalım, birbirimize bağlayan görünmez, güçlü bir bağ olarak sonsuza kadar yaşamaya devam edecektir.

2.10 Mücever Ümer

Merkez Jupa -Novak

Uluslararası Vizyon Üniversitesi Gostivar

Balkanlarda Türkçe

Balkanlar… Dağlarıyla, rüzgârıyla, insanıyla ve geçmişin izlerini hâlâ taşıyan sokaklarıyla zamanın ağır ağır aktığı bir coğrafya'ya sahiptir. Bu coğrafyada Türkçe, yanlızca bir dil değil yüzyıllardır varlığını sürdüren bir hatıranın, ortak yaşamın ve kültürel bir yolculuğun sesi olarak yankılanır. Balkanlar, tarihin ve kültürlerin kesiştiği bir köprüdür. Bu köprüde konuşulan dil de tıpkı insanları birleştirdiği gibi, geçmişle bugünü birbirine bağlar. Balkan Türkçesi, sadece kelimelerden oluşan bir hikâye değildir , bir yaşam tarzıdır, bir duygu taşıyıcısıdır. Bir kapı aralığında duyulan " Hoş geldin ", bir Pazar yerinde yaşlının gençlere seslendiği " Evladım ", bir ninenin torununa anlattığı masallardan geçen kelimeler… Bunların hepsi Balkanlarda Türkçenin hâlâ nefes aldığının en güzel kanıtıdır. Türkçe, burada yaşayan toplumların belleğine kazınmış, kimi zaman bir türkünün nakaratında, kimi zaman bir geleneğin içinde, kimi zaman da insanların yüreğinde yârini bulmuştur. Balkanlarda Türkçenin varlığı, sadece bir tarihin ürünü değildir, aynı zamanda kültürlerin iç içe geçtiği bu topraklarda barışın, hoşgörünün ve birlikteliğin sembolüdür. Yıllar boyunca farklı milletlerin bir arada yaşadığı bu bölgede Türkçe, iletişimi kolaylaştıran, kalpleri birleştiren bir köprü görevini üstlenmiştir. Bugün hâlâ Türkçe, Balkanlarda diridir. Okullarda öğrenilen, gençler tarafından merakla sahiplenilen ve topluluklar arasında aidiyet duygusunu güçlendiren bir miras niteliğindedir. Bu dilin yaşaması, geçmişten bugüne uzanan bağın kopmadığının aksine her kuşakta yeniden filizlendiğinin göstergesidir. Balkanlarda Türkçe, rüzgâarın dağı sıvazlayışı gibi doğal, tarihi sokakların taşları kadar kalıcıdır. Onu yaşatmak sadece bir dili korumak değil, aynı zamanda kültürel kökleri, ortak değerleri ve birlikte yaşama geleneğini geleceğe taşımaktır. Balkanlarda Türkçe, geçmişin hatırası, bugünün sesi ve yarının umududur. Bu topraklarda Türkçe konuşuldukça, Balkanların çok sesli kültürü daha da zenginleşecek, dil insanları birbirine bağlayan en güçlü köprü olamaya devam edecektir.

2.11 Esra Osmani

Gostivar

Uluslararası Vizyon Üniversitesi Gostivar

Balkanlarda Türkçe

Balkanlar, renkli çiçeklerle bürünmüş bir bahçe misali, birçok etnik grubun bir arada bütünleştiği, kültür, dil, ırk ve din ayırmaksızın yaşayan barışçıl bir coğrafyanın tanımıdır.

Sahip olduğunuz dil, inşa edilen geleceğin yarınlarını aydınlatacak geniş bir penceredir. Milletin'i üzerinde taşıyan köprünün temeli, görünmeyen ufuğa doğru saçılan ışık ve topluluğun bir ağızdan dünyaya kükreyişidir. Yaşadığımız coğrafya, tarihsel kokulara bürünmüş toprağın üzerinde çizilmiş alaca bir tablonun içinde yaşayan çeşitli ulusları barındırmaktadır. Köklü Türk milleti asırlarca egemenliğini sürdürdüğü Balkanlarda, kültürel ve ruhsal yapısını kaybetmeyerek, uğruna yaşadığı gayelerini unutmayarak ve günümüz Balkanlarına iz bırakarak özgürlüğünü, fikirlerini, amaçlarını, davasını ve içtenliğini taşıyabilmesini sağlayan yegane dilimiz Türkçedir. Dünyaya hürriyet diye haykıran Türk dili, gün bugün sesini yankınlandığı bu topraklarda özgürlük gayesini içinde barındıran Türk halkına yardım çığlığı olmuştur. Türkçe, asırlarca Balkanlarda var olan Türk nesline kılavuzluk etmiş bir lisan, yarınlarımızı gölgesi etrafında toplayarak benliğimizi, tarihimizi, dinimizi, kültürümüzü, bilgeliğimizi ilelebet taşıyabilmemizi sağlayacak Türk'ün şanı ve varlılığının ispatıdır.

İnsanın sahip olduğu en önemli zenginlik maddi değil, manevi zenginliğidir. Atalarımızın bize miras bıraktığı maneviyat süslü kültürümüzü, inancımızı ve dilimizi nesillerce farklı topraklarda yaşatmak Türk ruhunun dirayetinden ve birliğinden doğmaktadır. Birçok ulusun yaşadığı bu coğrafyada bulunan bir milleti temsil eden en önemli değer kullandığı lisandır. Kültürel yaşamını, kimliğini, tarihini, geleceğini korumanın yolu diline sahip çıkmaktan başlar. Birlik ve dirlik inandığın değerleri ruhen ve fiziken güçlü kılmanın temelidir. Birbirine kenetlenmiş Türk ulusu, Atalarımızın Balkanların her bucağına serptiği tohumların bitişmiş simgesidir. Kuzey Makedonya, Bulgaristan, Kosova, Sırbistan, Arnavutluk vesaire gibi ülkelerin bulunduğu bu topraklarda Türk'e pusula olan dilimiz, varacağımız her limanda hürriyet ve saygı zihniyeti ile

karşılanacağımızın göstergesi olmuştur. Cesur bir ruha sahip olan bu millet, bayrağımızın gölgesi altında yürüyerek ulaştığı her Balkan ülkesini lügatıyla süslemiştir. Balkanların kalbinde, lisanını üzerine kalkan edip Türk'ün davasını bugünlere taşıyan halkımız, karşılaştığı her zorluğun üstesinden savaşçı ruhu ve gururuyla bu topraklarda yaşayan tüm medeniyetlere örnek olmuştur.

Dil, gençliğin avuçları içinde bitişen bir çınar ağacıdır. Gençlik, köklerini Balkan topraklarının derinlerine salmış bu çınar ağacının dallarında açan bahar çiçeğidir. Türk torunları, dallarını dirayetlendiren suyun kaynağı ve halkını gölgesi altında toplayan bu çınar ağacının nefesi olmuştur. Türklüğümüzü, dilimizi, özgürlüğümüzü, tarihimizi ve yarınlarımzı avucu içinde taşıyan Türk gençliğine sahip çıkmak, Balkan coğrafyası'nda varlığını sürdüren Türk topluluğunun en büyük gayesidir. Milletimize çığlık olup, dünyada Türkün özgül vasfının yankınlanmasını sağlayan genç neslimizi korumak, dilimizi nesilden nesile aktarmamızı sağlayacak en önemli unsurdur. Ezelden beri hür yaşamış bir milletin torunları, Türk'ün ve Türk diliinin ilelebet yaşamasını sağlayacak tohumlarıdır. Tohumlarımıza hayat vermek, doğacak olan yarınlarımıza ezeli hürriyetimizi taşımanın en büyük vazifesidir.

Balkan eteklerinde yankılanan bu çığlık, dağları'nda kanat çırpan kartalın ve ormanlarında uluyan kurt'un bu sesi, işitilen bu seda Türk nesline hem yerde, hem de gökte yön veren. Ay Yıldızlı bayrağın yegane simgesi olan Türkçe'dir.

2.12 Rayfe Elmas

Balkanlarda Türkçe

Balkanlarda Türkçe tarih boyunca bu topraklarda yaşamış Türkler için hem kültürü hem de dini değerleri korumasındaki en önemli araçlardan biri olmuştur. Türkler bu bölgelerde diğer etnik gruplara göre azınlık olmasına rağmen Türkçe ile birlikte bütün değerlerini korumayı başarmış ve günümüze kadar ulaştırmıştır. Bu bölgelerde konuştukları Türkçe her balkan ülkesinde, hatta her ülkenin kendi şehirleri içinde de farklılık gösterir. Kendilerine özgü kalıpları,kelimeleri ve deyimleri bu topraklarda yaşayan Türkçe'yi eşsiz kılar.

Türkçe'nin bu topraklardaki yaşamı çok eskiye dayanır. Osmanlı'nın 1354'te Balkanlara yayılmasıyla bu bölgede barış sağlanır çünkü Osmanlı o dönemde halka din ve kültür özgürlüğü tanır. Bu olaylarla birlikte Balkanlar bölgesine Türkçe kelimeler ve kalıplar yayılmaya başlar. Sadece kelimeler değil, cami ve köprü gibi mimari unsurlar da bu bölgelerde yayılmaya başladı. Günümüzde de kullanılan birçok kelime Türkçe'den Balkan dillerine geçmiştir. Bunun bazı örnekleri "çorap,çarşı ve çeşme" gibi kelimelerdir. O dönemdeki yayılma bunlarla kalmayıp birçok Türk yemeği de "börek ve dolma gibi "bu bölgede yayılmıştır.
Osmanlı'nıın bölgeden çekilmesi 1912-1913 yıllarına dayanır fakat Osmanlı bölgeden çekilmesine rağmen buradaki Türk toplulukları özlerini kaybetmemiş ve dilini,kültürünü korumayı başarmıştır. Günümüzde Bulgaristan, Yunanistan, Kosova, Kuzey Makedonya, Romanya ve Arnavutluk'ta önemli Türk toplulukları yaşamaya devam etmektedir. Bu bölgelerdeki Türkler özlerini ve geleneklerini kaybetmemek için çeşitli dernek ve okullar aracılığyla birçok çalışma yürütmektedir.

Örnek olarak Bosna Hersek Türk kültürünün en yoğun hissedildiği Balkan ülkelerinden biridir. Hem mutfağı hem de mimarisi Osmanlı'nın izlerini taşımaya devam eder. Türkçe'den Boşnakçaya geçmiş kelimelerden bazıları da "çarşı,merak ve kahve" olmuştur. Tabii ki burda konuşulan Türkçe Türkiye Türkçesi'ne göre bazı ağız farklılıkları göstermektedir. Buna örnek verilebilecek bazı kelimeler şunlardır:
- Gelinlik: bu kelime buradaki Türkler için düğün evi anlamına gelir.
- Peşkira: bu kelime ise havlu anlamına gelir.

Aynı şekilde Kosova ülkesi de özellikle Prizren ve Priştine gibi şehirler Osmanlı'nın önemli mimari izlerini taşımaya devam etmektedir. Türkçe'den Osmanlı döneminde "komşu,çocuk ve saat" gibi kelimeler bölge halkında yayılmıştır. Burada kullanılan Türkçe Arnavutça'nın etkisiyle bazı ses

değişimlerini barındırır:
- Kokolamak : bu kelime koklamak anlamına gelir.
- Angıli : bu kelime de ünlü,tanınan anlamına gelmektedir.

Bunun yanı sıra Arnavutluk bölgesinde Osmanlı döneminden kalan dil etkisi günümüzde de görülebilir. Buradaki börek çeşitleri ve kahve kültürü Türk geleneklerini hatırlatır. Türkçe'den Osmanlı döneminde geçmiş "çorap,hesap ve tavan" gibi kelimeler hala kullanılmaktadır. Burada kullanılan Türkçe'de Arnavutça'nın etkisi oldukça belirgindir:
- Şamiye : bu kelime mendil anlamına gelir
- Kumpir : bu kelime de fırınlanmış patates değil de direkt olarak patates anlamına gelir.

Bir diğer örnek de Kuzey Makedonya'dır. Özellikle başkent Üsküp Osmanlı döneminden kalan köprüler ve camiilerle dikkat çeker. Osmanlı döneminde geçmiş ve hala kullanılan bazı kelimeler "pazar,maşa ve çanta"dır. Günümüzde Kuzey Makedonya'da yaşayan Türklerin kendilerine özgü bir dili vardır:
- Bitevi: bu kelime bütün anlamına gelir.
- İsi: bu kelime de sıcak anlamına gelir.

Benzer biçimde Bulgaristan da hem mutfağı hem de kültürüyle Osmanlı'nın izlerini taşır. Osmanlı döneminde geçen "çanta,kahve ve hane" gibi kelimeler hala kullanılmaktadır. Günümüzde Bulgaristan'da konuşulan Türkçe hem eski Türkçe hem de Bulgarca izlerini taşır:
- Çınarık : bu kelime gölgelik yer anlamına gelir.
- Sekmen : bu kelime de hırka anlamına gelir.

Bir diğer örnek de Yunanistan'dır. Özellikle İzmir göçmenlerinin ve Osmanlı'nın etkisiyle birçok kelime günlük dilde yer etmişti. Bunlara bazı örnekler "börek,kapı ve mandıra"dır. Bu bölgedeki Türkçe de Batı Trakya Türkçesine benzer:
- Gaale : bu kelime kale anlamına gelir.

- Kiremitlik : bu kelime de çatı anlamına gelmektedir.

Başka bir örnek de Romanya'dır. Osmanlı döneminden kalma mimarisi ile dikkat çeker. Özellikle Dobruca bölgesinde yaşayan Türkler sayesinde Türkçe kelimeler yaygın olarak bilinir. Osmanlı döneminde geçmiş bazı kelimeler "perde,çanta ve yorgan"dır. Dobruca bölgesindeki Türkçe de

Kırım Tatarcasıyla karışmış bir Türkçe'dir:

- Tamır : bu kelime damar anlamına gelir.
- Bala : bu kelime de çocuk anlamına gelir.

Sırbistan da bu etkiye örnek ülkelerden biridir. Novi Pazar ve Sancak bölgelerinde Osmanlı etkisi hala görülür. Börek, çorba ve kahve kültürü Türk geleneklerini hatırlatır. Osmanlı döneminde geçmiş bazı kelimeler "çarşı,döşek ve baklava"dır. Buradaki ağızlar Boşnakça ile karışık bir yapıya sahiptir:

- Avlija : bu kelime avlu anlamına gelir.

- Peşkir: bu kelime de havlu anlamına gelir.

Başka bir örnek olarak Karadağ'da Osmanlı döneminden kalma hem mimari hem de mutfak etkileri görülür. Osmanlı döneminde geçmiş bazı kelimeler "çarşı,dükkan ve kahve"dir. Karadağ'da Türkçe aktif olarak her ne kadar konuşulmasa da Sancak bölgesine yakın yerlerde bazı ağız özellikleri görülür:

- Çarşija : bu kelime çarşı anlamına gelir.

- Duşek : bu kelime de yatak anlamına gelir.

Balkanlarda yaşayan ve azınlık olmalarına rağmen kültürel kimliklerini ve geleneklerini dili ile yaşatmayı başaran Türkler, ülkeler arasındaki ağız farklılıklarına rağmen Balkanlardaki Türk toplulukları pek çok ortak kelimeyi kullanır ve birbirleriyle rahatça iletişim kurabilir.

2.13 Muhammed Korkmaz

Merkez Jupa -Novak

Uluslarası Balkan Üniversitesi

Balkanlarda Türkçe

Balkanlar, tarih boyunca birçok milletin, inancın ve kültürün bir arada yaşadığı çok renkli bir coğrafyadır. Bu bölgede yüzyıllar boyunca kimi zaman barış, kimi zaman da mücadeleler yaşansa da diller, gelenekler ve kültürel alışkanlıklar birbirine karışarak güçlü bir kültür mozaiği oluşturmuştur. Bu mozaiğin en kalıcı parçalarından biri ise Türkçedir. Osmanlı'nın uzun yıllar Balkan topraklarında yaşaması, yönetim kurması ve kültürünü paylaşması, Türkçeyi yalnızca bir yönetim dili olmaktan çıkarıp halkın günlük yaşamına yerleştirmiştir. Bugün Balkanlarda Türkçe, hem tarihî hem kültürel bir miras olarak yaşamaya devam etmektedir. Bu yüzden Türkçenin bölgedeki yeri sadece geçmişle sınırlı değildir, aksine bugünü de etkileyen, geleceğe de uzanan önemli bir değerdir.

Balkanlarda Türkçenin varlığı birkaç farklı alanda açıkça görülmektedir. İlk olarak dil üzerindeki etkisi oldukça dikkat çekicidir. Makedoncadan Arnavutçaya, Boşnakçadan Bulgarcaya kadar birçok Balkan dili Türkçeden onlarca kelime almış; "çarşı", "mahalle", "börek", "yorgan", gibi günlük kelimeler halk arasında yüzyıllardır kullanılmaya devam etmiştir. Bu durum, Türkçenin bölge dilleriyle iç içe geçtiğinin açık bir göstergesidir. Türkçenin eğitim alanındaki varlığı önem taşımaktadır. Makedonya, Kosova ve Bulgaristan'ın bazı bölgelerinde Türkler yoğun olarak yaşamakta ve Türkçe eğitim veren okullar bulunmaktadır. Bu okullarda gençler hem anadillerini korumakta hem de kültürel bağlarını geleceğe taşımaktadır. Türkçe dersleri yalnızca Türk öğrenciler tarafından değil, merak eden farklı milletlerden öğrenciler tarafından da seçilmektedir. Bunun yanında Türkiye'nin Balkan ülkelerine sağladığı burslar sayesinde pek çok genç Türkiye'de üniversite okuma fırsatı bulmakta, bu da iki bölge arasındaki eğitim bağlarını daha da güçlendirmektedir.
Türkçenin kültürel hayattaki etkisi her geçen yıl artmaktadır. Türk dizilerinin Balkanlarda geniş bir izleyici kitlesine sahip olması, gençlerin Türkçeye olan ilgisini daha da artırmıştır. Televizyon kanallarında, sosyal medyada ve günlük konuşmalarda Türkçeden kelimelerin sıkça duyulması, dilin bölgedeki canlılığını göstermektedir. Ayrıca Balkan şehirlerinde faaliyet gösteren Türk kültür dernekleri, tiyatrolar, festivaller ve etkinlikler Türkçenin yaşatılmasına büyük katkı sağlamaktadır. Üsküp, Prizren, Saraybosna ve Mostar gibi şehirlerde Türk kültürünün izlerine her adımda rastlamak mümkündür.

Bir diğer önemli nokta ise Türkçenin insanlar arasında bir köprü görevi görmesidir. Bölgedeki Türk toplulukları, Türkçeyi kullanarak hem kendi kimliklerini korumakta hem de diğer toplumlarla iletişim kurmaktadır. Türkiye ile Balkan ülkeleri arasında yapılan kültürel iş birlikleri sayesinde Türkçe, dostluğun ve paylaşımın dili haline gelmiştir. Türkçe bilen Balkan gençleri, hem Türkiye'de hem de kendi ülkelerinde iş ve eğitim alanında daha geniş fırsatlar yakalamaktadır.

Balkanlarda Türkçenin sadece tarihi bir kalıntı olmadığı; aksine yaşayan, gelişen, etkisi devam eden güçlü bir kültürel unsur olduğu görülmektedir. Türkçe, Balkan halklarının ortak hafızasında önemli bir yer tutmakta; şehirlerin sokaklarında, insanların konuşmalarında, hatta yemek kültüründe bile varlığını sürdürmektedir. Bu nedenle Balkanlarda Türkçenin korunması, desteklenmesi ve gelecek nesillere aktarılması büyük önem taşımaktadır. Dil, milletlerin hafızasıdır ve bu hafızayı canlı tutmak hem geçmişi unutmamak hem de geleceği sağlam temeller üzerinde kurmak için gereklidir. Balkanlarda Türkçenin varlığı, ortak tarihin ve kültürel etkileşimin en güzel tanığıdır. Onu yaşatmak, bu coğrafyanın çok sesli ve çok renkli kimliğine sahip çıkmak gerekir.

2.14 Avuşka Osmanoska

Kırçova

UKIM Filoloji Fakültesi

Balkanlarda Türkçe

Türkçem yalnızlığımda sığındığım limanım. Binlerce yıllık Çınar ağacının gölgesindeki serinliğim. Ufukta beliren ay ile yıldızım. Türkçem derdime deva yüreğime şifadır. Bazen gözümdeki yaş bazen yüreğimde bayram sevinci… Türkçem Balkanlardaki onlarca farklı sesin içerisindeki ortak sesimiz. Onlarca kalabalık içerisinde tanıdık bir yüz, dost ve sima… İşte bütün bu tarifsiz duyguların Balkanlardaki temsilcisi Türkçem.

Balkanlarda yaşayan nice insan için Türkçe; geçmişten günümüze kadar ortak bir ses, ortak bir nefes olmuştur. Türkçemizin izleri okullarda çocukların şarkılarında, sokaklarda duyulan bir selâmda, yaşlıların anlattığı hatıralarda yaşamaktadır. Konuştuğum Türkçem sadece dilim değil bu Balkanlarda aynı zamanda benim dönüşüm. Kendimi sözlere döküşüm. Çok dilli bir coğrafyada büyüdüm. Sabah farklı bir dille uyanıp gece yine de anadilimle gözlerimi yumdum. Hayatıma bir sürü pencere açan bu diller arasında oturdum kendimi izledim. Kendimi en gerçek halimle bir pencerede gördüm. Adı Türkçe olan penceremde. Hayatımda ait hissettiğim benim içimde yaşayan içimdekileri de yaşatan manzaramdı orası. Türkçe denen o pencerenin önünde dururken, aklıma hep Üsküp'ün içinden adım adım geçen Vardar nehri gelir. Vardar'ın suları da tıpkı Türkçe gibi geçmişten geleceğe doğru akar; sessiz ve sakin akan su içimdeki Türkçenin huzurunu barındırır. O suyun her damlası, Balkanların hafızasında bir kelimeye, bir hatıraya, bir nefese dönüşür sanki. Ve Taş Köprüsü... Üsküp'ün iki yakasını birbirine bağlayan o kadim köprü, bana hep Türkçenin birleştirici gücünü hatırlatır. Nasıl ki köprü, insanları, semtleri, tarihleri birbirine kavuşturuyorsa, Türkçe de Balkanlarda yürekleri, kültürleri ve nesilleri bir arada tutar. Bu topraklarda bana kendimi unutturmayan dilim her gün karşıma çıkarak hayatımın merkezi oldu. Özgürce konuşmak, hislerini karşı tarafa aktarmak, karşı tarafın seni anlayıp sana eşlik etmesi ne de değerlidir. İnsanı hem kendisine hem de hayata daha güçlü bağlayan görünmez bir köprüdür. Tıpkı Taş Köprü'nün Türkçeyi Balkanlara bağladığı gibi. Bu Balkan topraklarında farklı dillerle birbirini anlayan bir topluluk yaşamakta. Onca insan bu toplumun içinde farklı dillerle anlaşıyor. Birbirini anlıyor. Fakat en değerli olan bu topraklarda Türkçeyi duymak, Türkçeyi yaşatmak, Türkçeye aşina olmak. Aynı dile sahip olup gelecek nesillere aktarmak. Bizim için bir hazine açıkçası. Dilimize sahip çıkmak gururla ileriye taşımak bizim ellerimizde. Bu sesleri yaşatmak bizim için bir sevdadır; bir sözcük bile bazen bir milleti, bir geçmişi, bir duyguyu ayakta tutmaya yeter. Birbirini anlayan aynı dili konuşanlar bu coğrafyanın geleceğine ışık tutacaktır.

Varoluşum beni bu şekilde geleceğe taşıyacak, köklerim geçmişle bağını koparmayacak. Bu görünmez iz hep içimde ve ileriye hedef olacak. Balkan topraklarında dilimi, kültürümü ve insanımı korumak da işte bu yüzden benim en büyük sorumluluğum olacak. Çünkü biliyorum ki bir dil yalnızca kelimeler değildir; insanın hafızasıdır. Güçlü bir hafıza, güçlü bir tarih. Buna sahip çıkmak gurur verici. Büyüklerimin mirasını geleceğe taşımak, küçüklerime bu yolda rehber olmak, yolculuk boyunca yollarını kaybetmelerine engel olacağım. Balkanlarda Türkçe yerine Türkçe ile Balkanları yaşatacağız. Balkanların sokaklarında yürürken duyduğum her kelime, her ses, her sokak hafızamın içinden süzülüp gelen bir gerçeğin ispatıdır. Türkçe bu sokaklarda sessiz ama güçlü yürüyüşün bir parçası. Türkçe bana yalnızca konuşmayı değil, var olmayı; yalnızca kendimi ifade etmeyi değil, kendimi hatırlatmayı öğretti. Türkçeye duyduğum aidiyet, bir mekâna ya da bir coğrafyaya bağlılıktan değil de içimden gelen duygularımın dile vuruşudur. Düşüncelerimin şekillendiği, duygularımın anlam bulduğu kendimi en açık ve en gerçek halimle ifade edebildiğim bir iç ses benimle büyür. Aidiyet bana göre bu kalabalıkta Türkçe ile kendini bulmak Türkçe ile kendini yaşatmak. Bu dilin içinde ne kaybolurum ne de eksilirim; aksine, her defasında kendimi yeniden bulur, yeniden kurarım.

2.15 Birgül Bayram

Üsküp

Uluslararası Vizyon Üniversitesi Gostivar

Balkanlarda Türkçe

Balkanlarda yaşayan bir Türk olarak, Türkçeyle kurduğum bağ bazen kelimelere bile sığmıyor. Çünkü benim için Türkçe sadece konuştuğum bir dil değil; çocukluğumun kokusu, dedemin sesi, annemin telaşı, nenemin duaları… Hepsi bu dilin içinde saklı. Makedonya'nın sokaklarında yürürken farklı diller birbirine karışır, ama Türkçeyi duyduğum anda içimde bir yer aniden aydınlanır. Sanki kalabalığın içinde tanıdık bir yüze rastlamış gibi olurum. O an, insan kendini hiç beklemediği kadar ait hissediyor. Evimizde konuşulan Türkçe, dışarıdaki dünyanın gürültüsüne karşı bir sığınaktı. Okuldan döndüğümde kapıyı açar açmaz duyduğum o tanıdık ses tonu, bana kim olduğumu hatırlatırdı. Dışarıda bazen diller karışır, bazen kimlikler bulanırdı, ama evimizde Türkçe her zaman dimdik dururdu. Bu yüzden ben Türkçeyi yalnızca konuşmam; yaşarım, taşırım, içimde saklarım. Bazen tek bir kelime bile bütün günün ağırlığını omuzlarımdan alırdı.

Balkanlarda Türkçe konuşmak bazen bir mücadele, bazen de bir kutlamadır. Bir yandan dilimizi yaşatma sorumluluğu taşırız, öte yandan bu dili her söylediğimiz kelimede yeniden doğururuz. Bir çocuğun ilk kez "anne" demesi, bir yaşlının "evlat" diye seslenmesi… Bu topraklarda Türkçe hâlâ nefes alıyorsa, işte bundandır. Çünkü bu dil, bizim bin yıllık yurdumuzun hatırasını taşır. Her kelimenin içinde saklı olan o derinlik, kolay kolay anlatılabilecek bir şey değildir.

Bazen kendi kendime düşünüyorum: Türkçe bizim burada var olduğumuzu kanıtlayan en güçlü iz değil mi? Bir masanın etrafında toplanıp Türkçe konuştuğumuzda, sanki geçmişten bir el uzanıyor ve "Buradasınız, unutulmadınız" diyor. Bir türküyü söyleyişimiz, bir atasözünü paylaşışımız, bir şakaya gülerken gözlerimizin kısılması… Hepsi bizi birbirimize bağlayan görünmez bir ip gibi. Bu bağı korumak ise hepimizin omzunda taşıdığı sessiz ama değerli bir görev.

Bugün Balkanlarda Türkçe, belki kalabalıkların değil ama yüreklerin dilidir. Azız belki ama sesimiz derindir. Her kelimemizde hem bir hüzün, hem bir gurur taşırız. Çünkü biliyoruz ki Türkçe bizim sadece dilimiz değil, aynı zamanda kökümüzdür. Kökü sağlam olan her ağaç gibi biz de bu topraklarda var olmaya devam edeceğiz.

Sonuçta, Balkanlarda Türkçe benim için bir dilden ibaret değildir; bir ev, bir hafıza, bir sığınak ve bir umuttur. Biz yaşadıkça Türkçe de burada yaşamaya devam edecek. Çünkü bu dil, kalbimizin en sessiz yerinde bile hiç yorulmadan konuşmayı sürdürüyor. Ve biz onu yaşattıkça, o da bizi yaşatmaya devam edecek.

2.16 Cansu Ruşitovska

Uluslararası Vizyon Üniversitesi Gostivar

Balkanlarda Türkçe

Her yörenin kendine özgü güzellikleri, insanlarının karakterine sinmiş incelikleri vardır. Balkanlar da bu güzelliklerin en yoğun hissedildiği coğrafyalardan biridir. Bu toprakların tarih boyunca taşıdığı kültürel zenginlikler arasında bizleri en çok ilgilendiren ve en derinden etkileyen unsur ise, bölgenin her tepesine, her mahallesine, her hanesine sinmiş olan Balkan Türkçesidir. Tepeleri süsleyen kar tanecikleri gibi ak, berrak ve eşsiz bir duruluğa sahip bu Türkçe, yalnızca bir iletişim aracı değil; bir kimlik, bir hatıra, bir geçmiş ve geleceğin bağını kuran sağlam bir köprüdür.

Osmanlı İmparatorluğu'nun yüzyıllar süren Balkan hâkimiyeti boyunca şekillenen ve günümüze dek ulaşan en değerli miraslarımızdan biri Balkan Türkçesidir. Bu Türkçe, temelimizden çatımıza kadar hayatımıza karışmış; zamanın çalkantılarından, değişen siyasi ve toplumsal dönemlerden etkilenmeden, aksine köklerini derinleştirerek bugünlere kadar taşınmıştır. Öyle ki, Türk olmayan komşu halkların bile günlük konuşmalarında bu dile ait kelimelerin kullanılması, Balkan Türkçesinin bölge halkının ortak kültüründe ne kadar güçlü yer tuttuğunu açıkça gösterir. Ayrıca bugün bile Balkan coğrafyasında dünyaya gelen yeni Türk nesillerine bu dilin aktarılması, bizlere büyük bir gurur ve aidiyet hissi verir.

Balkan Türkçesi, İstanbul Türkçesi kadar yumuşak bir söyleyişe sahip olmasa da Osmanlı'dan miras aldığı oturaklı, sert, kararlı ve keskin yapısıyla bizi biz yapan ruhu taşır. Konuşulduğunda bile insana tarihî hafızasını hatırlatır; savaşçı, yardımsever ve fedakâr ruhumuzu kelimelerin her sesinde hissettirir.
Elbette Balkan Türkçesinin Balkanların köklerine karışması yalnızca kelimeler ve telaffuzlar üzerinden değildir. Bu Türkçe, müziğin ritmine, mutfakların lezzetine, geleneklerin dokusuna kadar nüfuz etmiş bir kültürdür. Osmanlı mutfağının izleri bugün Balkan mutfaklarında hâlâ hissedilir; aynı şekilde, din ve ırk fark etmeksizin bölgenin dört bir yanında söylenen türkülerin kökleri de bu ortak tarihe uzanır. Bu yüzden Balkan Türkçesi yalnızca bir dil değil; yüzyılların kaynaştırdığı kültürlerin harmanlandığı bir yaşam biçimidir.

Balkanlardaki Türkçe, geçmişten bugüne uzanmış bir miras olmanın ötesinde, burada yaşayan herkes tarafından sevilmiş ve benimsenmiştir. Bu dil, geçmiş ile geleceği bağlayan sağlam bir köprüdür. Bizler bu köprüden geçerken hem tarihten aldığımız güzellikleri yaşarız hem de bu güzellikleri gelecek nesillere aktarma sorumluluğunu taşırız. Balkan Türkçesi, sadece bir konuşma biçimi değil; ruhu olan, hafıza taşıyan ve Balkanların kalbinde yaşamaya devam eden bir kültür hazinesidir.

2.17 Ergün Necip

Resne

UKIM Ekonomi Fakültesi